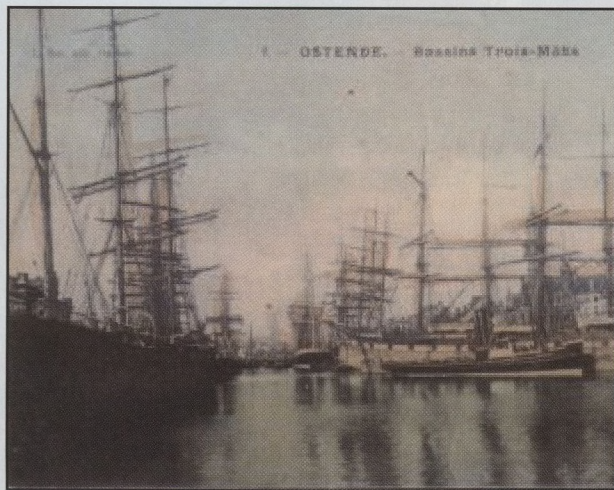
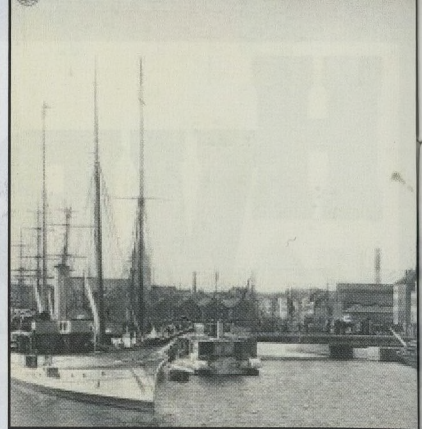

Vismijndirecties blijven bekvechten
Puruslabel goede zaak voor garnaalvisserij
Volgende jaren reductie van 10 procent voor tong en schol
Vlaamse kweektong in 2009?

Driemasters in de Oostendse haven, vereeuwigd op oude postkaarten.

Adverteren in Het Visserijblad is een goede zaak. Er is maar één maandblad dat regelmatig gekocht (en gelezen!) wordt door reders, schippers, matrozen, vishandelaars, visserijliefhebbers (en door al hun familieleden, vrienden en kennissen). Dat is nu al 74 jaar het geval.

Mocht u willen adverteren, maar nog niet overtuigd zijn, kijk dan eens wie wél adverteert in Het Visserijblad.

Zij weten waarom.

Stuur mij vrijblijvend uw advertentietarieven op

Firmanaam:

Contactpersoon:

Straat & nummer:

Woonplaats en postnummer:

Uitknippen en terugsturen naar HVB, Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene

Vismijndirecties blijven bekvechten

HET GEKRAKEEL TUSSEN de Zeebrugse en Oostendse vismijntop is blijkbaar nog niet geluwd. Het ongenoegen wordt vooral op de regionale pagina's van enkele kranten geventileerd.

'Visserijoorlog woedt weer in alle hevigheid' of 'Visserijoorlog barst opnieuw los', wordt dan getiteld, terwijl er in werkelijkheid geen nieuwe feiten te melden zijn en er sinds vele maanden geen enkele dialoog meer bestaat tussen beide vismijnen.

BURGEMEESTER LIPPENS VAN Knokke-Heist is daarbij altijd bereid enige olie op het vuur te gooien. Hij vindt dat de Oostendse vismijn 'te ver' gaat en waarschuwde begin vorige maand nog dat Oostende zich aan een tweede beleg mag verwachten als de 'wanpraktijken' niet ophouden. Volgens de vurige burgemeester heeft de stad een nieuw offensief ingezet om visaanvoer van Zeebrugge af te snoepen door gratis koeltransport aan te bieden vanuit buitenlandse havens. Ons lijkt het een oud argument te zijn. Lippens meent verder

dat objectief cijfermateriaal aantoont dat Oostende onder de kostprijs werkt. "Schepen Miroir heeft gelijk als hij zegt dat de Oostendse vismijn de grootste is, maar dan gaat het wel over de grootste in de rode cijfers", sneerde de Knokse graaf, die de Oostendse strategie aan de kaak stelt om zozegd ten koste van Zeebrugge en de Heistse reders uit de problemen te geraken.

Een nieuw element in deze trieste soap is wel dat directeur Johan Vande Steene van de Zeebrugse Visveiling bekend maakte dat hij enige tijd geleden aan minister-president Yves Leterme, destijds tevens bevoegd voor de visserij, per brief een on derzoek heeft gevraagd naar 'de dubieuze praktijken' van Oostende. Het zal dan wel een dossier zijn voor zijn opvolger, aangezien Leterme nu officieel de Vlaamse Regering heeft verlaten en de fakkel doorgegeven heeft aan Kris Peeters (zie verder in dit blad). Ook het weekblad Knack sneed de vismijnoorlog aan in haar jongste dossier 'Brugge versus Oostende', waarin het voor- en tegenstanders aan het woord laat. Heistenaar Danny Vlietinck (Z.483) getuigt van zijn trouw aan de ZV. Hij verkoopt er gemakshalve omdat zijn pakhuis op het visserijpark staat. Reder Dirk De Grendel (Z.90) uit De Haan ziet dan weer wel de goeie service in Oostende zitten en oordeelt dat daar tijdwinst geboekt wordt bij het binnenlopen. Maar het zijn vooral Johan Vande Steene en zijn opponent Yves Miroir die, niet altijd in diplomatische bewoordingen, hun vismijn verdedigen.

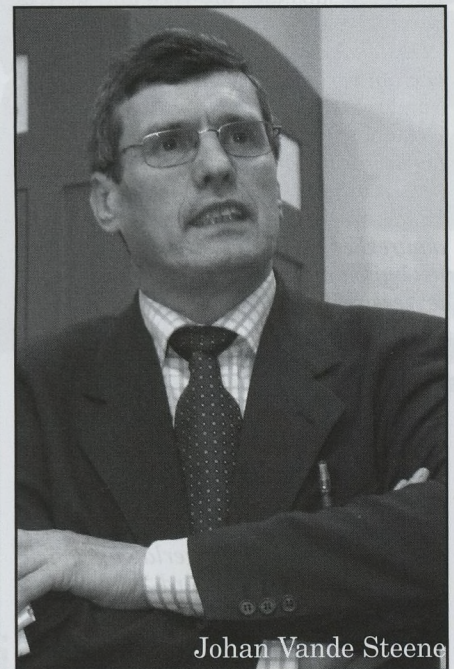
De namen van de nochtans goed van de tongriem gesneden Marc Bekaert of Marie-Jeanne Becaus komen in het stuk niet voor.

Subsidies

Het zijn de al eerder gebruikte argumenten die Miroir en Vande Steene elkaar opnieuw naar het hoofd slingeren. Miroir stelt vast dat de ZV nauwelijks winst maakt. "Van het runnen van een vismijn word je niet rijk. Je verdient meer als je een frietkot open", verklaarde Miroir in Knack. "Mis", zegt Vande Steene. "De lage winst van onze vismijn is verklaarbaar omdat veel geïnvesteerd wordt. Dit jaar 2,5 miljoen euro in de verbetering van de hygiëne, modernisering van de sorteerlijnen en kwaliteitsbewaking. De ZV heeft nog steeds een positieve cashflow, terwijl Oostende de negatieve exploitatieresultaten opstapelt en de stad het verlies bijpast", repliceert Vande Steene, die oordeelt dat politici slecht geplaatst zijn om

Yves Miroir

Johan Vande Steene

VLOOT REDER VAN DE OVERHEID

www.welkombijvloot.be

een bedrijf te runnen. In het weekblad luidt het: "Als politici een bedrijf runnen, gaat het meestal failliet, of het nu een frietkot of een vismijn is."

Johan Vande Steene blijft hameren op de 'oneerlijke concurrentie' waartegen de ZV moet opboksen. "De kapitaalinjectie in het vismijnbedrijf gebeurt met geld van de belastingbetaler waarmee concurrentie gevoerd wordt tegen Zeebrugge en 90 bedrijven in het vismijnpark rond de ZV." Miroir is het daar uiteraard niet mee eens. "De stad zorgde alleen in de beginfase voor kapitaal-inbreng. De jaren vóór de oprichting van het autonoom vismijnbedrijf in 2002 leed de stedelijke vismijn jaarlijks 1,5 miljoen euro verlies. De gemeenteraad keurde ons investeringsplan goed om 6,2 miljoen euro, gespreid over vijf jaar, beschikbaar te stellen op basis van een volledig legale constructie. Vijf jaar later heeft het vismijnbedrijf nog maar de helft van het vooropgestelde bedrag ontvangen", zegt Miroir en hij voegt eraan toe dat Oostende, in tegenstelling tot Zeebrugge, nog geen enkele euro subsidie heeft gekregen. Volgens Vande Steene zijn dat dan weer Europese subsidies die voor alle starters beschikbaar zijn.

"Oostende kan zich blijkbaar veroorloven om verlies te lijden, wij niet", gooit Vande Steene eruit. Miroir verdedigt Oostende: "De ZV moet alleen naar eigen portemonnee kijken, terwijl wij ook aan de tewerkstellingen werken. Vande Steene verwijt ons dat we reders aantrekken door gratis vistransport uit het buitenland aan te bieden en leningen te verstrekken. Het zijn wapen die ook de ZV destijds heeft gebruikt tegen ons", zo gaat Miroir door. "De verlaging van de commissie op de besomming tot zes procent heeft ons zeven aanvoerders opgeleverd die anders in Nederlandse visafslagen veilden. Dat heeft de Oostende vismijn 1,25 miljoen bijkomende omzet opgeleverd. De ZV heeft trouwens ook een verlaging van de commissie doorgevoerd." Volgens Miroir is het commissiegeld trouwens niet de hoofdreden om een bepaalde vismijn te kiezen. "Belangrijker is dat de klant tevreden is. Dus zorgen wij voor een goede dienstverleningen en snelle afhandeling met moderne apparatuur." Vermelden we ten slotte nog dat de nieuwe voorzitter van de Rederscentrale, Emiel Brouckaert, geen rol speelt in het aanslepend gekibbel. Dat was trouwens al lang aan de gang toen hij begin januari in functie trad. "Ik vrees dat een dergelijk oorlog de sector een negatief beeld geeft, zodat de overheid minder snel met centen over de brug zal komen", verklaarde hij in het weekblad. Daarin zou hij wel eens gelijk kunnen hebben. (gw)

Wekelijkse aanvoer van IJslandse vis in Oostende

Begin juni landde op de Oostendse luchthaven een cargo van Mithras Air met een lading van 15 ton IJslandse vis. Het ging om een proefvlucht in het kader een wekelijks programma van vijf vluchten. De vis komt via de veiling op de markt. De aanvoer zal vooral bestaan uit courante vissoorten uit de IJslandse wateren. Voor de Oostendse vismijn zal deze aanvoer wekelijks tot maximaal honderd ton extra omzet opleveren.

Ibis-boek verschenen

Het vorig jaar aangekondigde boek over het Koninklijk Werk Ibis, uitgegeven naar aanleiding van het honderdjarige bestaan van de instelling en samengesteld door directeur Philip Declercq, is niet in mei, maar eind juni verschenen. Het "Gedenkboek Ibis 1906-2006, een koninklijk verhaal" is een geschiedkundig overzicht van 448 blz, geïllustreerd met meer dan 500 foto's. Het boek kost 35 euro en is verkrijgbaar bij het K.W. Ibis vzw, Prinses Elisabethlaan 11 B, 8450 Bredene. Info: tel. 059-32.24.84 of e-mail kw.ibis@telenet.be.

Paster Pypekerkhof ingehuldigd

Voorafgaand aan de jaarlijkse herdenking van de overlijdensdag van visserij-aalmoezenier Paster Pype (3 juni 1926) werd aan de ingang van de stedelijke begraafplaats aan de Nieuwpoortsteenweg in Oostende een plaket onthuld met de tekst 'Begraafplaats Paster Pype, eerste staatsaalmoezenier voor de

Belgische zeevisserij, stichter en directeur van de Vrije Visserijschool'. Daarmee voerde het stadsbestuur uit wat burgemeester Jean Vandecasteele bij de herbegraving van Paster Pype vorig jaar beloofd had. In Oostende is er ook reeds een straat naar de legendarische visserij-aalmoezenier genoemd. Na de officiële opening van de Paster Pype-begraafplaats werd op het erepark een bloemenhulde gehouden.

Stad Oostende wil privé-investeerder voor nieuwe vismijn

Burgemeester Jean Vandecasteele zei op een wijkvergadering in Oostende dat de stad wel voorstander is van een nieuwe vismijn, maar een dergelijk project niet zelf wil financieren. Volgens de burgemeester moet dat gebeuren met een privé-investeerder. Momenteel zouden er nog geen contacten zijn in die richting.

In het nieuwe bestuursakkoord voor de legislatuur 2007-2012 is de bouw van een nieuwe vismijn opgenomen. Maar dat betekent niet noodzakelijk dat die plannen (geraamde kostprijs 15 miljoen euro) ook worden uitgevoerd. Het betekent enkel dat het stadsbestuur voorstander is van een nieuwe vismijn, verduidelijkte Vandecasteele. Waar die nieuwe vismijn eventueel zou komen is evenmin een uitgemakte zaak. Als het zover komt, komt de huidige locatie in aanmerking, maar dat zal AG Haven Oostende niet graag zien gebeuren, die de ruimte kan gebruiken om uit te breiden. Alternatieven zijn een andere locatie op de Oosteroever en de industriezone Plassendale. Een derde (en realistische) mogelijkheid is dat alles nog even blijft zoals het is.

TE KOOP 300 pk

Tel.: 0472 / 922 158

NEUW op de
Oostendse Baelskaai!
Schilderijbenodigdheden

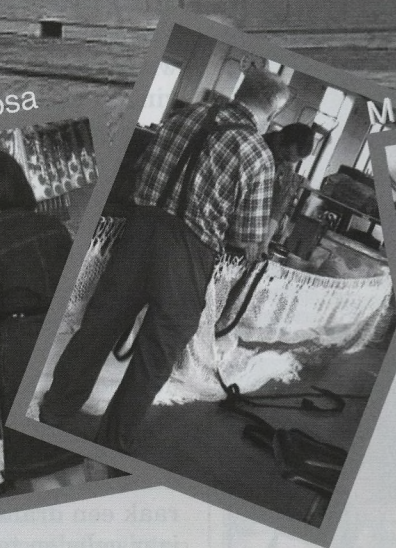
Aanmaken van netten voor zeevisserij, kustvisserij, sportvisserij

BREVISCO bvba
DE WINKEL!
H. Baelskaai 12, Oostende
Tel/fax :0032 (0)59 / 43 72 93

Maritieme curiosa

Maritieme boeken en tijdschriften Hempel scheepsverven en schilderbenodigdheden

In samenwerking met *Edwin Lauwereins*

Scheeps- en algemene schilderwerken

Verhuur van hoge drukspuit 300, 500 en 700 bar

Privé : Havenstraat 3 — 8400 Oostende

Tel : 0475 / 61 65 89

COLOFON

HVB 74

HET VISSERIJBLAD

**Onafhankelijk magazine
van de zee**

MEDEWERKERS: Robert Coelus, Walter Debrock (†), Juul De Vocht, De Zetduivel, Philippe Godfroid, L.A. Ingelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausing (†), Willem Lanszweert, L.K. Merate, Edmond Volk, Guido Walters (redactie); te bereiken op tel 059 / 50 51 95 of GSM 0496-266 873.).

V.u.: A. Vanhee
Brusselstraat 12, Bredene

UITGEVERIJ:

VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie:

HVB,

Brusselstraat 12,
8450 Bredene

Pas op: geen fax meer!

E-mail:

het.visserijblad@telenet.be

ISSN: 0776-6912

Omslagfoto Guido Walters

Losse nummers: **2,50 euro**
Abonnementen!

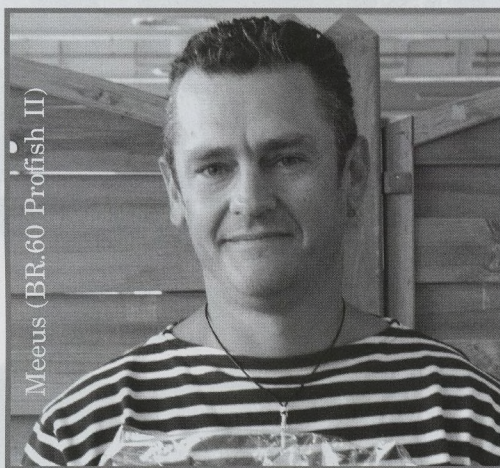
* Jaarabonnement België (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 29,75 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 51,29 euro op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Fortis Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NI)] Vermelding: abo HVB.

Laat u niet
(vis)kisten
Neem een
abonnement

Ouders Ronny en Sam Zwertvaegher
(N.79 Thorn)

Meeus (BR.60 Profish II)

Gilbert en Jan Desaever (N.93
Aalscholver)

Gerrit Vanderbeken en Luc Louwagie
(N.95 Jonas II)

Nieuwpoort dankt verdo

De jaarlijkse Vissersshulde in Nieuwpoort vorige maand viel voor ons op een moeilijk moment omdat HVB 's anderendaags in druk ging. Op de valreep konden we nog een paar foto's meegeven. We beloofden er deze maand op terug te komen. Wat met deze gebeurt.

Traditiegetrouw staat het Pinksterweekeind te Nieuwpoort in het teken van de visserij en dit jaar was het niet anders. Of toch wel. De renovatiewerken aan de Kaai zijn volop bezig. Op het her aangelegde Kaaiplein kreeg het Vissersmonument een nieuwe plaats en werd de omgeving in een nieuw kleedje gestopt. Omdat de werken volop aan de gang zijn komt het monument nog niet volledig tot zijn recht.

Samen trokken de aanwezigen naar het gedenkteken waar de Nieuwpoortse visserijgemeenschap jaarlijks de slachtoffers op zee herdenkt. Burgemeester Roland Crabbe bracht tijdens zijn gelegenheidstoespraak een drama van zestig jaar geleden ter sprake. De N.738 Ons Gedacht was op 4 januari 1947 uitgevaren en niet meer teruggekeerd. De schipbreuk kostte het leven aan Jeroom en August Ryssen en hun zonen Urbain en Henri.

De plechtigheid werd afgesloten met een bloemenhulde waarbij een vijftigtal ruikers en kransen werden neergelegd aan de voet van het monument.

Daarna volgde de inzegening van de Z.279 Ramblers die enkele maanden geleden in handen kwam van de Nieuwpoortenaars Joachim Moeyaert en Bernt Baert. De bemanning van de Z.279 bestaat uit Joachim Moeyaert (schipper), Bernt

stelijkste aanvoerders

Baert (motorist), Mario Germonpré, Nico Van Den Meeschaert en Pieter Zwaenepoel en Dimitri Lems.

Verdienstelijkste reders 2006 was niet zo'n goed jaar voor de Nieuwpoortse visserij. Aanvoer en besomming vielen lager uit dan het jaar voordien. Enkel de verhoogde garnalaanvoer stak er bovenuit. Positief was ook dat het aantal regelmatige en onregelmatige aanvoerders gestegen was van 8 naar 14 schepen. Naar jaarlijkse gewoonte werden de beste aanvoerders in de bloemen gezet. Voor de verdienstelijkste reders stond een scheepsmodel klaar en de bloemen waren voor de partners.

De verdienstelijkste reders waren:

Charles en Rudy Beuckels (N.86 Surcouf); Gilbert en Jan Desaeveer (N.93 Aalscholver); Luc Louwagie en Gerrit Vanderbeken (N.95 Jonas II); Walter 'TJaeckx en Roland Vanhoutte (N.58 Pascin); Ronny en Sam Zwertvaegher (N.79 Thorn); T. Meeus en L. Antonissen (BR.60 Profish 2).

De huldiging werd afgesloten met een dankwoord aan de Zeebrugse familie Huysseune die bijna zestig jaar aankoper was in de Nieuwpoortse vismijn en in juli vorig jaar alle bedrijfsactiviteiten stopzette.

De familie Huysseune, 60 jaar aankoper in Nieuwpoort, werd gehuldigd.

'TJaeckx en Vanhoutte
(N.58 Pascin)

Beuckels
(N.86 Surcouf)

N.V. HOSTYN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Costende -

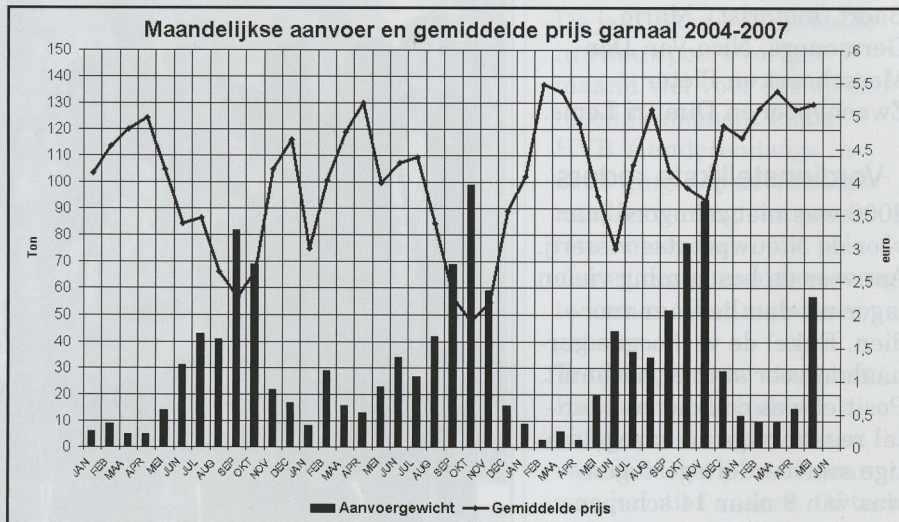
Tel.: 059 33 99 37 - 0475 32 16 20 - Fax: 059 33 99 38

www.hostyn.be — contact@hostyn.be

Puruslabel goede zaak voor garnaalvisserij

ER ZIJN BERICHTEN de wereld ingestuurd dat garnaal 33 procent duurder is dan vorig jaar. Dat roept vragen op omdat het cijfer een verkeerd beeld ophangt van de marktevolutie. De gemiddelde maandelijkse vismijnprijs schommelde in de periode januari-mei vorig jaar tussen de 3,79 en 5,48 euro. Dit jaar was de marge kleiner: 4,67 tot 5,38 euro.

Over welke garnaalprijs gaat het? Als bron wordt in de media verwezen naar de Federale Overheidsdienst Economie, maar vermoedelijk gaat het om de statistische verwerking van vangstgegevens van de Dienst Zeevisserij in Oostende. In het jaaroverzicht 'Aanvoer en besomming 2006' lezen we: 'De aanvoer van garnalen door Belgische vaartuigen in eigen havens daalde met 7 % tot 407 ton. De gemiddelde garnaalprijs steeg echter maar liefst 34 % tot 4 euro/kg (voornamelijk te danken aan de goede prijzen in de tweede jaarhelft)'. En precies in de tweede helft van 2005 was de garnaal-

De prijs van de garnaal verloopt cyclisch. Hoog in de wintermaanden (weinig aanvoer), laag tijdens het garnaalseizoen (grote aanvoer).

prijs uitzonderlijk laag (gemiddelde prijs 1,90 euro voor oktober 2005).

Marktwerving

Garnaal is ooit nog duurder geweest dan ze vandaag is. De gemiddelde prijs stond in het eerste vijf maanden van 2001 op 6,56 euro en in 1999 zelfs op 7,78 euro.

Dit jaar zitten we voor de periode januari-mei op 5,18 euro, maar dan wel met een veel grotere aanvoer dan in de vermelde topjaren. Twee jaar geleden was de prijs maar 3,89 euro. Het was dan ook in 2005 dat de garnaalvisserij zich erover beklagde dat ze geen loon naar werken kregen.

HET ZEEVISSERSFONDS
fonds voor bestaanszekerheid

Slijkenssteenweg 2
B-8400 Oostende

Tel: 059 509555
Fax: 059 509525

info@zeevisserijfonds.be

Openingsuren:

Van maandag t/m donderdag van
8.30u tot 12.15u – 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

Slijkenssteenweg 2
B-8400 Oostende

Tel: 059 509 526
Fax: 059 509 664

info@sdvo.be

Openingsuren:

Van maandag t/m donderdag van
8.30u tot 12.15u – 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

Twee jaar geleden werd de 'waardeloze' garnaal op het voetpad uitgestort. Na de lancering van het Purus-label komen de vissers weer uit de kosten. (foto gw)

Garnaal januari-mei

Jaar	Aanvoer ton	G.P. euro
1998	43	4,39
1999	28	7,78
2000	31	5,85
2001	20	6,50
2002	17	5,28
2003	22	4,32
2004	36	4,43
2005	49	3,89
2006	41	4,30
2007	58	5,18

De garnaalprijs kent een cyclisch verloop. Garnaal is altijd duurder in de winter en de lente. Vanaf september start het garnaalseizoen waardoor de aanvoer toeneemt en de prijs daalt. Zoals gezegd lag het maandgemiddelde voor oktober 2005 uitzonderlijk laag. De visgroothandelaars konden goedkoop inkopen en dat lokte misnoegdheid onder de garnaalvissers. Ze lieten hun ongevoegen duidelijk merken door, onder het oog van de camera's, hun waardeloze garnaal uit te storten voor de ingang van de Rederscentrale (zie foto).

Purus

Niet toevallig vond op 11 november 2005 de eerste algemene vergadering plaats voor de oprichting van de Vlaamse Visserijvereniging (VVV) die de opwaardering van de Vlaamse garnaal tot streekproduct als voornaamste doelstelling in het vaandel voert. Een twintigtal eigenaars van kleinere vaartuigen woonden de bij-

eenkomst bij, maar uiteindelijk traden er een pak minder kustreders toe tot de coöperatieve die Purus als duurzaam streekproduct zou lanceren.

Het initiatief ging uit van Jan Ackx (Z.63), Kurt Deman (Z.55) en Willy Versluys (Z.582), en dat volstond blijkbaar om geen ondersteuning van de sector te krijgen, noch van de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling noch van de Rederscentrale, waardoor ook de Vlam in een moeilijke positie kwam te staan om het initiatief te promoten.

De aanvoer van de elf (Nieuwpoortse en Zeebrugse) vaartuigen die hun dagverse garnaal enkel onder het Purus-merk verkopen volstaat niet om aan de vraag te voldoen. Als de vaag groter is dan het aanbod dan stijgt de prijs, zo leert ons het marktmechanisme. De lancering van het streeklabel heeft dus prijsondersteunend gewerkt, wellicht ook voor de garnalen die niet onder het label verkocht worden. Want wat zien we? Sinds de lancering van Purus is de garnaalaanvoer toegenomen, terwijl de prijs wonderwel stand bleef houden. Vorig jaar ging het maandgemiddelde nooit onder de drie euro. Voor de eerste vijf maanden van dit jaar zit de prijs boven de vijf euro en daar zijn de garnaalvissers best tevreden mee. De garnaalvisserij is een beperkte

activiteit binnen onze vloot. Vorig jaar werd volgens de officiële cijfers 407 ton aangevoerd. Dat is slechts 2,2 % van de totale aanvoer in onze vismijnen. De opbrengst van 1,64 miljoen euro vertegenwoordigt slechts 2 % van de totale besomming. Er werd ook nog 281 ton onder Belgische vlag gevangen garnaal aangevoerd in buitenlandse (lees Nederlandse) visafslagen waar de garnaalvissers echter beduidend minder kregen voor hun aanvoer. (gw)

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor

Federaal secretaris
zeevisserij

Jules Peurquaetstraat 27
Oostende

Tel.: 059 55 60 85

Fax: 059 70 51 33

E-mail:

Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris

0476 23 40 28

Heiststraat 3

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

E-mail: btbzee@pi.be

Aanvoer en besomming januari-mei 2003-2007

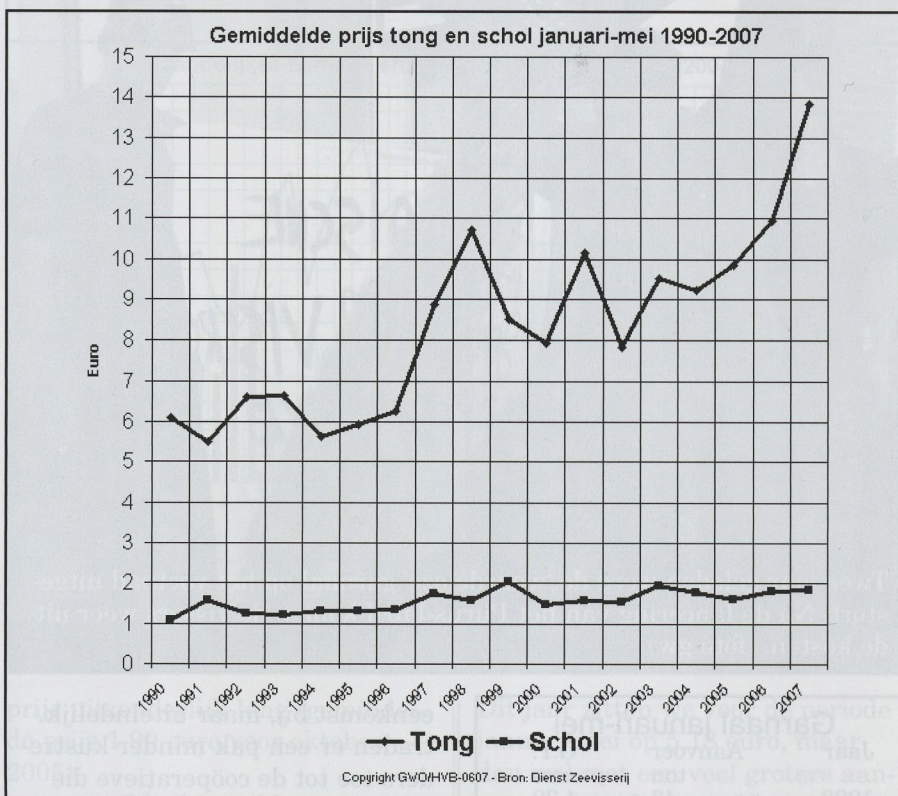
DE AANVOER VAN visserijproducten is gedurende de eerste vijf maanden van dit jaar met 6 procent toegenomen tegenover vorig jaar.

Het aanvoergewicht zit daarmee op dezelfde hoogte van vijf jaar geleden, maar werd wel gerealiseerd door minder vaartuigen en door minder aanlandingen in Nederlandse visafslagen. De toegenomen aanvoer is voor een stuk toe te schrijven aan de aanvoerstijging van schaal- maar vooral door een verdubbeling van de weekdierenaanvoer (zeekat, pijlinktvis).

De aanvoer gebeurde voor 47 procent in Oostende, 52 procent in Zeebrugge en 0,76 procent in Nieuwpoort.

De binnenlandse besomming zat eind mei 6,9 procent hoger dan vorig jaar. Dat is 11,7 procent meer dan vijf jaar geleden.

Er werd dit jaar minder tong aangevoerd dan in dezelfde periode vorig jaar (1.582 ton tov 1.860 ton), maar de forse prijsopstoot zorgde voor een betere opbrengst. De gemiddelde maandprijs januari-mei bedroeg vorig jaar 10,96 euro, dit jaar 13,85 euro, een stijging met 26 procent. De scholaanvoer en -besomming bleef stabiel.

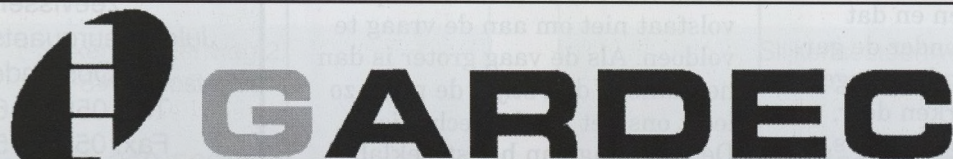

Overzicht van aanvoer en besomming van onder Belgische vlag aangelande visserijproducten van januari tot en met mei

AANVOER (in ton)	2003	2004	2005	2006	2007
Oostende	2.163	3.253	3.269	3.439	3.687
Zeebrugge	5.606	5.194	4.533	3.882	4.061
Nieuwpoort	83	128	67	43	59
TOTAAL	7.852	8.575	7.869	7.364	7.807

BESOMMING (x 1.000 euro)	2003	2004	2005	2006	2007
Oostende	8.527	12.587	13.341	15.965	17.349
Zeebrugge	24.674	21.678	19.620	18.915	19.852
Nieuwpoort	378	470	315	194	308
TOTAAL	33.579	34.735	33.276	35.074	37.509

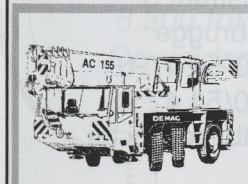

VJ n.v. Tel. 050 54 45 41
Fax 050 54 58 37

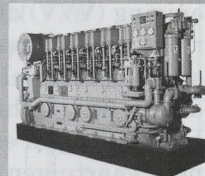
Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouwschepen
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaaafwerk
Inox- en aluminiumconstructie
Verhuur telescopische kranen

SDS n.v. Tel. 050 54 51 78
Fax 050 55 03 67

Leveren, plaatsen en herstelling van:
alle dieselmotoren
keerkoppelingen, pompen, compressoren e.a.
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

Bureel - Werkplaatsen:
Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
GSM 0477 / 41 20 93
24 u / 24 u.

Europees akkoord over beheersplan platvis

Eerstkomende jaren reductie van 10 procent voor tong en schol

DE EUROPESE VISSERIJMINISTERS hebben tijdens de Landbouw- en Visserijraad van 11 juni een akkoord bereikt over een meerjarenplan voor het schol- en tongbeheer. In dit plan is het politiek akkoord van de Raad in december 2006 in wetgeving verwerkt. Het plan betreft alle vloten die schol, tong of beide in belangrijke mate aanlanden en treedt op 1 januari 2008 in werking.

VOLGENS HET BEHEERPLAN zal het aandeel van het volwassen schol- en tongbestand dat gevangen mag worden jaarlijks met 10% moeten afnemen. Op basis hiervan stelt de Raad ieder jaar de toegestane vangsthoeveelheden vast. Deze zullen jaarlijks met maximaal 15% mogen fluctueren. Naast vangstquota neemt de Raad jaarlijks besluiten over de maximale hoeveelheid visserij-inspanning in de vorm van toegestane zeedagen om de vangstquota op te vissen.

De maatregelen blijven van kracht totdat de visserij op schol en tong zich binnen veilige biologische grenzen bevindt. Wanneer deze grenzen zijn bereikt, zal de Europese Commissie een evaluatie uitvoeren in de vorm van een zogenoemde Impact Assessment. Mede op basis hiervan zal de Raad voor de tweede fase besluiten nemen die erop gericht zijn deze bestanden op Maximaal Duurzame Opbrengstniveau's (het zogenoemde Maximum Sustainable Yield of MSY-principe) te exploiteren. Tijdens de wereldtop over duurzame ontwikkeling in Johannesburg in 2002 is overeengekomen dat de visbestanden overal zoveel mogelijk volgens het MSY-prin-

cipe beheerd moeten worden. Het beheerplan vormt het belangrijkste instrument voor het beheer van platvis in de Noordzee en zal bijdragen tot het herstel van de bestanden van schol en tong en van andere bestanden zoals kabeljauw.

De uitvoering heeft ingrijpende gevolgen voor de platvissector. De verwachting is dat de komende jaren de mogelijkheden om op tong en schol te vissen met zeker enkele tientallen procenten zullen afnemen. Naast de noodzaak om te innoveren zal een verdere herstructurering van de boomkorvloten dan ook onvermijdelijk zijn.

Naast de noodzaak om te innoveren zal een verdere herstructurering van de boomkorvloten dan ook onvermijdelijk zijn.

Bij de aanneming van dit meerjarenplan hebben de Raad en de Commissie gewezen op de noodzaak van verbetering van de selectiviteit in de visserij op platvis in de Noordzee. De Commissie zal een studie uitvoeren naar de invloed van bestaande en alternatieve visserijmethoden op het ecosysteem. Op basis daarvan wordt een actieplan opgesteld dat gericht is op de invoering van alternatieve duurzamere visserijmethoden.

KABELJAUW

Schotse en IJslandse vissers zien steeds meer kabeljauw
Tegen alle wetenschappelijke waarnemingen en adviezen in hebben Schotse en IJslandse vissers steeds meer moeite om goede kabeljauwvangsten te vermijden. IJsland is geen EU-lidstaat en valt dus buiten de bevoegdheid van de Europese Commissie. De IJslandse visserijsector vraagt zo snel mogelijk een verhoging van het kabeljauwquotum nu steeds meer kabeljauw gevangen wordt. Ook de Schotse witvisvloot wordt in een aantal gebieden geconfronteerd met een verbetering, maar wegens het beperkte quotum moeten de schepen hun aanlandingen beperken om het jaar te kunnen uitvissen.

SCHOL

Nederlandse bokkers naar de Noorse zone

Vijf Nederlandse kotters onder Britse vlag zijn in mei al uitgeweken naar de visgronden in de Noorse zone. De vlagkotters van Urker rederijen hopen daar betere scholvangsten te maken. De visgronden voor de zuidwestkust van Noorwegen liggen een eind verder weg dan de gebruikelijke visserijzones in de Noordzee. De reders hopen dat de overvloedige vangsten aan kwaliteitschol de meerkost van het lang oplopen en het op- en afvoeren van de bemanning per vliegtuig zullen compenseren.

SCHEEPSTIMMERWERF LOWYCK N.V.

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE
TEL. 059/ 32 08 21 — FAX: 059 / 80 29 73
E-mail: info@shipyard-lowyck.com
Website: http://www.shipyard-lowyck.com

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

“Musselboot I” eerste Vlaams mosselschip

DE STICHTING DUURZAME VISSERIJ-ONTWIKKELING (SDVO) beschikt voortaan over een stevige werkboot. De in Urk geharтерde ‘De Reiger’ werd begin vorige maand in het Oostendse Mercatordok omgedoopt tot ‘Musselboot I’ door peter Johan Vande Lanotte en de Oostendse schepen en meter Hilde Veulemans. Het schip is geharтерd voor één jaar met optiemogelijkheden voor de volgende jaren.

DE WERKBOOT BESCHIKT over een groot werkdek en een telescopische kraan met een hefvermogen van 40 ton. De Nieuwpoortse visser Danny Huyghebaert fungeert als projectcoördinator met een bemanning die bestaat uit Douglas Mus (schipper), Frank Desmet en Ronny Lycke.

De musselboot wordt ingezet voor het onderhoud van de mosselboeien en het oogsten van de schelpdieren op vier concessies voor de kust (Nieuwpoort, radartoren Oostdijk, meetpaal Westhinder en Thorntonbank). De aquacultuurzones bieden de mogelijkheid om meer dan duizend mosselkooien te plaatsen. Momenteel wordt gewerkt aan honderd nieuwe drijvers in een project sociale economie onder de technische dienst van AG Haven Oostende. Eerder werden al 14 verbouwde boeien van Nederlandse makelij als proefproject uitgezet. Iedere kooi heeft een capaciteit van vijf tot zeven ton mosselen. De eerste oogst van om en bij de 700 ton wordt verwacht in mei 2008.

Lancering

SDVO-voorzitter Ivan Victor herhaalde voor een uitgelezen groep genodigden – allemaal op een of andere manier verbonden met de visserij - nogmaals de doelstelling van SDVO. “De stichting wil de belangen van de Belgische zeevisserijcluster behartigen, begeleiden en steunen in alle domeinen die bijdragen tot de duurzaamheid van de visserij. Hierdoor speelt SDVO een sleutelrol in de sector.” Hij herinnerde eraan dat de beslissing om windmolens te bouwen voor onze kust de beslissing om het mosselproject op te starten heeft beïnvloed. Toen de inplantingsgebieden bekend geraakten kante de visserijsector zich tegen de plannen omdat geen rekeningen werd gehouden met de paaien visgronden. “Het was Johan Vande Lanotte die als minister van de Noordzee het initiatief nam om met de sector overleg te plegen tot er een consensus was rond de Thorntonbank”, zei Victor. Het is precies de Thornton die centraal staat in het mosselproject omdat daar plaats is voor meer dan duizend kooien. De mosselcultuur werd

SDVO heeft op geen frank gekeken om de Vlaamse hangmossel, onder de voorlopige naam *Flanders Queen Mussel*, met een prestigieus mossel-event te lanceren.

aan de sector aangeboden als een compensatie voor het verlies aan visgronden.

SDVO heeft op geen frank gekeken om de Vlaamse hangmossel, onder de voorlopige naam *Flanders Queen Mussel*, met een prestigieus mossel-event te lanceren. In een grote tent voor het Oostendse station werden de topchefs Wim Vandamme (Maison Vandamme en Ostend Queen) en Freddie Vandecasserie (Villa Lorraine) en een batterij medewerkers ingehuurd om de vele genodigden een serieuze proeverij aan te bieden. 1400 kooien

Belgen verorberen jaarlijks 30.000 ton

mosselen die hoofdzakelijk uit Nederland komen. Straks krijgen ze de kans om hangmosselen van eigen bodem te kopen. “Het moet de ambitie zijn van de Vlaamse ondernemers om daar dertig procent van in eigen productie te nemen, wat neerkomt op een equivalent van 1.400 kooien”, liet Victor verstaan. Zover staan we echter nog niet. Eerst moet in samenwerking met de sector nog een commerciële organisatie tot stand komen. SDVO kan en mag dat niet op zich nemen. Het is dan ook de bedoeling om het hangmosselproductieapparaat over te dragen aan de visserijsector.

Bemanningsleden Douglas Mus (schipper), Frank Desmet en Ronny Lycke

Eerste megamosseleponton voor de kust van Nieuwpoort uitgezet

IN NIEUWPOORT VERTROK het eerste megamosseleponton naar de aquacultuurzone die aan de BVBA Reynaert-Versluys is toegewezen. Dat gebeurde één week voordat 'concurrent' SDVO de naam *Flanders Queen Mussel* lanceerde. Men mag er zich dan ook aan verwachten dat het tussen beide rivalen tot een wedloop komt om volgend jaar als eerste op commerciële schaal gekweekte Vlaamse hangmosselen op de markt te brengen.

Zoals reeds eerder in dit blad getoond is het ponton totaal anders opgevat dan de mosselboeien van SDVO. Het bestaat uit twee drijvers waartussen acht kooien hangen. In de kooien hangen 200 ijzeren staven van drie meter in een kous waarop het mosselbroed zich moet vasthechten.

Het prototype werd aan de kaai in Nieuwpoort klaargemaakt om naar zee gesleept te worden. De drijvende constructie komt 8 km voor de kust van Nieuwpoort, in de westelijke zone van de concessie (het oostelijke gedeelte is aan SDVO toegewezen), stevig verankerd en op zijn plaats gehouden door

betonblokken. Het bovenste gedeelte van het ponton drijft net onder het wateroppervlak. Voor het uitdunnen en oogsten van de mosselen beschikt het ponton over een systeem om de kooien afzonderlijk boven water te tillen. De hele constructie is 30 meter lang en 8 meter breed.

Constructiebedrijf Gardec in Zeebrugge vervaardigt ook een tweede megamosseleponton waardoor de offshoremosselkwekers Reynaert-Versluys over zestien kweekkooien zullen beschikken. Per kooi wordt gerekend op een opbrengst van 50 ton zandvrije mosselen. Als de mosselkweek succesrijk blijkt te zijn investeert de BVBA Reynaert-Versluys verder in de mosselkweek. Op termijn behoort de plaatsing van zes megapontons en mogelijks zelfs acht tot de mogelijkheden.

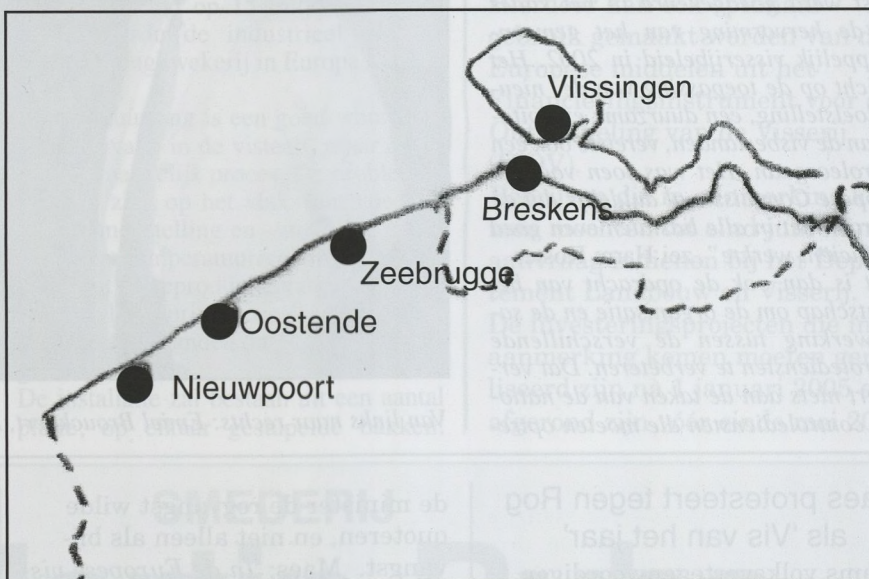

Reynaert en Versluys

Samen sterk

voor een gezonde visserijsector

De vismijnen van Vlissingen en Breskens zijn per 1 januari 2005 gefuseerd. Een sterke combinatie om U optimaal van dienst te kunnen zijn.

ZEEUWSE VISVEILINGEN

BRESKENS

tel: (+31) 117 3 81 634,
fax: (+31) 117 382 303

F. Lokerse privé tel (+31) 117 380 685 of (+31) 651 314 190

VLISSINGEN

TEL: (+31) 118 468 464
FAX: (+31) 118 466 579

Visserijen met kabeljauw als bijvangst worden goed in het oog gehouden

VOOR DE JAARLIJKSE studieavond van de Bijzondere Raadgevende Commissie Visserij werden drie sprekers uitgenodigd. Voorzitter Manu Desutter verwelkomde de Nederlander Harm Koster, algemeen directeur van het Europese Agentschap voor Visserijcontrole, Luc Corbisier, SDVO-gezant in de Regionale Adviesraden (Rac's) en directeur Emiel Brouckaert van de Rederscentrale. De gespreksavond wordt al verschillende jaren georganiseerd in het kader van de Nationale Dag van de Visserij, in samenwerking met de middenstandsorganisatie Unizo in Heist. Een veertigtal geïnteresseerden woonden de avond in de Heistse raadszaal bij.

NA EUOPARLEMENTSLID EN visserijenkenner Albert Jan Maat, vorig jaar, kwam de eerste spreker opnieuw uit Nederland. Drs ing. Harm Koster (56) is als algemeen directeur van het Europees Visserij Controle Agentschap en in Vigo (Spanje) gestationeerd. Hij staat er aan het hoofd van een instelling die door de Europese instanties werd opgericht en begin dit jaar in werking trad. Echt operationeel wordt het agentschap echter pas in de tweede helft van het jaar.

Het bureau heeft als kerntaak de coördinatie van de controle-inzet van de lidstaten, waardoor de visserijcontroles effectiever en meer dan voorheen uniform verlopen. Het bureau telt 49 medewerkers en beschikt over een werkbudget van vijf miljoen euro.

“De oprichting van de onafhankelijke dienst werd goedgekeurd in het kader van de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid in 2002. Het toezicht op de toepassing van de nieuwe doelstelling, een duurzame exploitatie van de visbestanden, vereiste ook een controleorgaan. Het was toen voor de Europese Commissie al duidelijk dat de controle niet in alle lidstaten even goed en efficiënt werkte”, zei Harm Koster *“Het is dan ook de opdracht van het agentschap om de organisatie en de samenwerking tussen de verschillende controlediensten te verbeteren. Dat verandert niets aan de taken van de nationale controlediensten die moeten optre-*

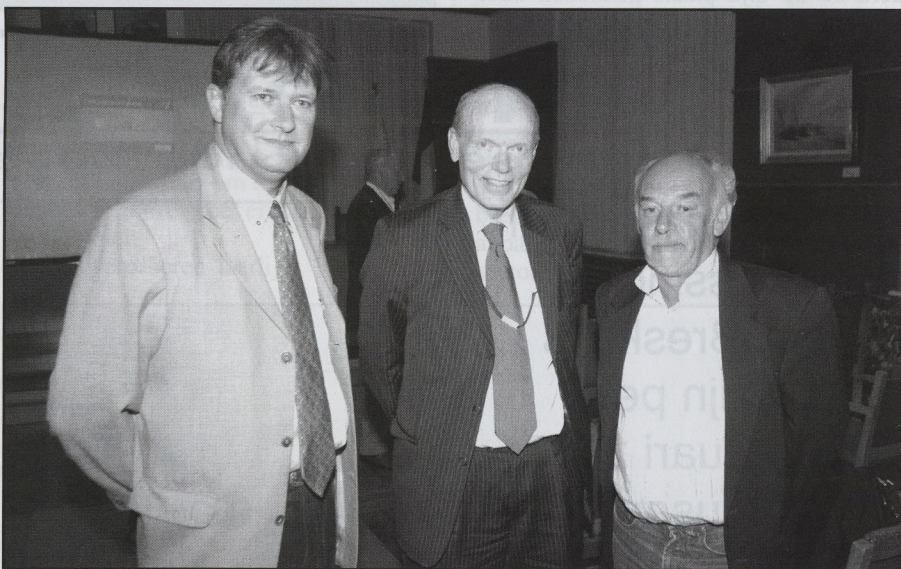
den tegen illegale visserij en ongerapporteerde visserij. De lidstaten moeten de middelen ter beschikking stellen aan de controledienst en blijven instaan voor de sanctionering. Op Europees vlak kunnen wij opleidingen en trainingen organiseren, informatie uitwisselen en advies verstrekken.”

De vissers zullen het niet graag horen, maar Harm Koster zei dat alle visserijen met kabeljauw als bijvangst controles mogen verwachten. De acties zullen

gebeuren onder leiding van de coördinerende lidstaat én met de steun van het Europees controleagentschap. De directeur zei ook dat de dienst wil bijdragen tot een beter normbesef en vereenvoudiging van de regels.

Luc Corbisier, in zijn nieuwe functie internationaal coördinator voor de Belgische Visserij bij SDVO, verduidelijkte de werking van de verschillende Regionale Adviesraden. Hij deed ook een oproep om de structuren te verbeteren. *“We moeten tegenover Europa de duurzaamheid van onze visserijen kunnen garanderen. In die optiek is adviesvorming belangrijk. Alles bij het oude laten en doen alsof er geen problemen zijn is struivogelpolitiek”*, betoogde Corbisier.

Als laatste spreker kwam RC-directeur Emiel Brouckaert aan het woord met een toelichting over het Europees Visserijfonds en het nationaal strategisch plan voor de visserij. (gw)

Van links naar rechts: Emiel Brouckaert, Harm Koster en Luc Corbisier.

Maes protesteert tegen Rog als 'Vis van het jaar'

Vlaams volksvertegenwoordiger Jacky Maes verspreidde een persbericht betreffende de rog, die door de VLAM uitgeroepen werd tot 'Vis van het jaar'. Volgens Maes is dat een verkeerde keuze *‘omdat de stocks van rog sterk worden overbevist’*. Hij stelde er een parlementaire vraag over. Uit het antwoord van Yves Leterme (toen nog verantwoordelijk voor de visserij) onthouden we dat

de minister de rogvangst wilde quoteren, en niet alleen als bijvangst. Maes: *‘In de Europese visserijraad van 2006 heeft hij zich nog uitgesproken voor het instellen van een quotum op de vangst van rog in zijn geheel, in plaats van zich louter op de bijvangst te richten. Bij de bespreking van de quota 2008 wil hij de introductie van gesloten gebieden bepleiten met het oog op een structurele bescherming van de rog.’* Dat laatste zal voor zijn opvolger zijn.

DRUKKER MET VAKANTIE!!

Het eerstvolgende HVB pas in uw brievenbus op vrijdag 10 augustus

Industrieel en reder investeren in tongkwekerij

Vlaamse kweektong in 2009?

IN JUNI VORIG JAAR kondigden we reeds de mogelijke oprichting aan van een tongkwekerij aan de kust. De naam van Herman Maeyaert (52), Roeselaarse eigenaar van een metaalconstructiebedrijf, circuleerde toen reeds. Intussen is Herman Maeyert in de visserijsector gestapt als statutaire zaakvoeder van de Rederij Roekan waarmee hij samen met John Derudder de Z.84 Albrecht Rodenbach uitbaat. Ook voor het tongproject hebben beide zakenpartners de handen in elkaar geslagen.

WE GAVEN VORIG JAAR mee dat de het Instituut voor Landbouwkundig- en Visserij Onderzoek (ILVO) in Oostende van nabij betrokken was bij de voorbereiding van een aquacultuurbedrijf met een vooropgezette tongproductie van 150 tot 600 ton per jaar. Wetenschappelijk directeur van ILVO Visserij en biochemicus dr Kris Cooreman verklaarde toen dat het voorbereidend onderzoek was afgerond. Het financiële plaatje was echter nog niet rond en er bestond nog grote onduidelijkheid over de locatie.

'Wetenschappelijk staat ons kweekprogramma volledig op punt. We zijn klaar voor de industriële toepassing. Samen met aquacultuurexpert en marien bioloog Daan Delbare hebben we zes jaar onderzoek rond het opkweken van tonglarven achter de rug. We gaan uit van een jaarproductie tot 600 ton. Ons onderzoek leerde dat 150 ton een minimum is om rendabel te zijn. Het is echter niet onze opdracht om het tongproject te commercialiseren. Onze rol blijft beperkt tot de wetenschappelijke ondersteuning. De productie laten we over aan een ondernemer die in aquacultuur wil investeren. Er heeft zich trouwens al een ernstige kandidaat gemeld,' zei Kris Cooreman toen.

In een gesprek met het dagblad De Tijd vertelde Herman Maeyaert onlangs dat hij zijn innovatief project wil realiseren in een loods op de grens tussen Middelkerke en Nieuwpoort. Meer dan een braakliggend terrein is daar momenteel nog niet te zien. Het bekomen van de nodige vergunningen baart nog zor-

gen. De problemen concentreren zich rond aanleg de aanvoerleiding van zee-water waarvoor niet duidelijk is of het Duinendecreet dat toelaat en wie de vergunning uiteindelijk zou moeten afleveren als het wél kan.

15 miljoen euro

In zijn zoektocht naar een interessant investeringsproject vond Herman Maeyaert reeds de mosselkweek op zijn weg, maar hij haakte af omdat er volgens hem te veel risico's aan verbonden waren. Via het ILVO kwam hij op het spoor van de tongkwekerij Solea in IJmuiden. Daar zag hij hoe pionier Andries Kamstra er na jaren in geslaagd is consumptieklare tong te kweken. Hij zag potentieel in een grootschalige tongkwekerij. Hij mikt op een productie van 600 ton per jaar. Dat is meer dan bij Solea in IJmuiden dat op een jaarproductie van 100 ton kweektong zit. De investering is dan ook navenant. Die wordt geraamd op 15 miljoen euro en daarmee zou de industrieel ook de grootste tongkwekerij in Europa kunnen oprichten.

Aquacultuurtong is een goed voorbeeld van innovatie in de visteelt, maar het is geen gemakkelijk proces. De problemen situeren zich op het vlak van voeding, watersamenstelling en -zuivering en de licht- en temperatuurregeling. Daarbij komt dat de reproductie van traaggroei-ers een langdurig proces is. Het duurt minstens 18 maanden om tongen van 300 gram te kweken.

De installatie zal bestaan uit een aantal platte, op elkaar gestapelde bakken.

Voor een productie van 600 ton zijn honderden bakken nodig, allemaal aangesloten op een netwerk van leidingen, filters en waterpompen. Indien de werken binnenkort kunnen starten – als het meezit kan dat al na de zomer zijn, denkt John Derudder - mogen de eerste gekweekte Vlaamse tongen in de loop van 2009 verwacht worden. (gw)

Vlaamse Overheid steunt investeringen in de visverwerkende sector

Yves Leterme, gewezen Vlaams minister voor de visserij, heeft middelen vrijgemaakt voor investeringsprojecten in de visverwerkende sector. Deze nijverheid telt ruim 300 bedrijven met ruim 1300 werknemers.

Visverwerkende bedrijven kunnen niet langer genieten van economische expansiesteun. De aanpassing van de wetgeving, waardoor ook die bedrijven konden opgenomen worden in Vlaamse steunregeling voor de visserij was reeds gebeurd via aanpassing van het FIVA-decreet. Nu wordt de steunmaatregel effectief.

De minister voor Visserij heeft de nodige middelen vrijgemaakt. Hierdoor kan ook optimaal gebruik gemaakt worden van de Europese middelen uit het Financieringsinstrument voor de Ontwikkeling van de Visserij (FIOV).

Bedrijven die in aanmerking kwamen mochten tot eind juni hun aanvraag indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. De investeringsprojecten die in aanmerking komen moeten gerealiseerd zijn na 1 januari 2005 en afgerond zijn vóór einde mei 2008.

SMEDERIJ

St. Martin Bvba

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25

Carlo 0477 20 91 87

Zetel: Paul Michielslaan 23 te Oostende

Vlaamse Visserijsector gaat voor kwaliteit

Tijdens een voorstelling van het ILVO in april werd de kwaliteitbeoordeling van vis door Karen Bekaert ook uitgelegd aan toenmalig landbouwminister Yves Leterme.

DE REDERSCENTRALE STELDE vorige week de handleiding 'Vis Kwaliteit Beoordeling' officieel voor in de vergaderzaal van ILVO-visserij aan de Ankerstraat in Oostende. De visserijsector ontsnapt niet aan de toenemende vraag naar informatie betreffende versheid, kwaliteit en traceerbaarheid van zijn product. Voor een duidelijke communicatie tussen leverancier en koper en om tevens te voldoen aan de wettelijke bepalingen aangaande kwaliteitsbepaling van verse vis, was de ontwikkeling van een gestandaardiseerde methode voor versheidsbepaling van verse vis noodzakelijk. De *Kwaliteit Index Methode* (KIM) is zo'n systeem.

De introductie van de verkoop op afstand via internet heeft de interesse voor objectieve versheidsbepaling sterk aangewakkerd. De afstandskoper heeft immers behoefte aan een éénduidige, objectieve bepaling van de viskwaliteit en versheid. In 2000 kwamen de drie Vlaamse visveilingen overeen om een gezamenlijk project te ondernemen rond versheidsbeoordeling. Dit zogenaamde VVKB-project (*Vlaamse Vis Kwaliteit Beoordeling*) was opgezet met als doelstelling het personeel van de Vlaamse visveilingen vertrouwd te maken met het KIM systeem. Door het succes van dit initiatief werd de studie verder uitgebreid met het *Vis Kwaliteit Beoordeling* (VKB) project, gepromoot door de Rederscentrale.

Binnen dit project werden door het

ILVO nieuwe KIM schema's ontwikkeld voor 13 vissoorten (wijting, tong-schar, rode poon, steenbolk, hondshaai, stekelrog, schelvis, zeebaars, grijze garnaal, zeebarbeel, Sint-Jacobschelp en Noorse kreeftjes). Tijdens het project werden eveneens een achttal keurders van de visveilingen door de VDAB opgeleid in het beoordelen van de hierboven aangehaalde vissoorten. Het VKB project werd gerealiseerd met financiële steun van de Europese Unie en de Vlaamse gemeenschap. Met de voorstelling van deze handleiding levert het project *Vis Kwaliteit Beoordeling* een afgewerkt product. Deze werkbroschure gaat voortaan een centrale plaats innemen bij de versheids- en kwaliteitskeuringen van de vis.

De presentatie werd verzorgd door Karen Bekaert, wetenschappelijk attaché ILVO ('KIM-methode: een accuraat middel voor de versheidsbepaling van vis'), Philippe Maryssael, productie-leider en kwaliteitsverantwoordelijke Zeebrugse Visveiling ('Kwaliteitsbepalingen in de visveilingen') en Frans Coussement, kabinetsmedewerker Landbouw en Visserij ('Kwaliteit als onderdeel van een duurzame visserij').

Meer informatie omtrent de handleiding 'Vis Kwaliteit Beoordeling' kan bekomen worden bij Rederscentrale-consulent Ben Desmyter, H. Baelskaai 25, 8400 Oostende, 05-/32 35 03 of per mail aan ben.desmyter@rederscentrale.be

Vissershulde en Visserijfeest in Zeebrugge

Het vijfde Visserijfeest rond de oude vismijn van Zeebrugge ondervond dit jaar veel hinder van de weersomstandigheden. De jaarlijkse optocht van de kerk naar de site aan de West-Hinder waar de zeewijding voor het eerst zou plaatsgrijpen, werd afgelast. De vissershulde ging door in de kerk en de bloemstukken werden nadien overgebracht naar het Visserkruis. Toch zakten nog heel wat Zeebruggelingen en toeristen af naar de oude vismijn waar het Zeebrugse Feestcomité met de financiële steun van het stadsbestuur voor de nodige animatie had gezorgd. Voor de gelegenheid vormde de Rederskaai het decor voor de Jacques Brel-promenade. Naast tal van muzikale optredens waren op het parkoers tentoonstellingen, visproeftertjes, straattheater en in de oude vismijn stond een uitgebreide vistafel opgesteld.

Vuurtorens langs Vlaanderens kust

Het boek *Vuurtorens langs Vlaanderens kust* van Dany De Soete is uit. In het boek brengt de Blankenbergenaar de historie van de lichtbakens tussen Adinkerke en Knokke. Tijdens een voorstelling door conservator Henri De Meere in de vuurtoren van Blankenberge werden de eerste exemplaren aan de voorintekenaars overhandigd. Het boek telt tachtig bladzijden en dertig foto's uit de collectie van de auteur, Zeegenootschap en vereniging De Benne. Het kost 25 euro en is verkrijgbaar bij de auteur, J. Soetestraat 57, 8370 Blankenberge, tel. 050-41.16.37.

TE KOOP

Het boek van

Gaston en Roland Desnerck
VLAAMSE

VISSERIJ EN VISSERSVAARTUIGEN Deel II

de vaartuigen

in perfecte conditie

Voor meer inlichtingen

Daniel Serie Tel:050/512697

Activiteitenkalender voor vissers

JULI

- 1 Zeewijding Oostende
- 6 Festival Volkslied aan zee,
Visserijmuseum
Oostduinkerke
- 7 Visserijdag in Den Helder
- 7-8 Vlootdagen van de
Marine, Zeebrugge
- 8 Open Havendag
Zeebrugge
- 8 Zeewijding Blankenberge
- 19-21 Visserijdagen in Bruinisse
- 23-26 Sail Vlissingen

AUGUSTUS

- 11-12 Visserijdagen Breskens
- 15 Zeewijding Heist
- 18 Mosseldag Yerseke (Ned)
- 23-25 Havendagen Zierikzee
- 29-01 Visserijdagen Harlingen

SEPTEMBER

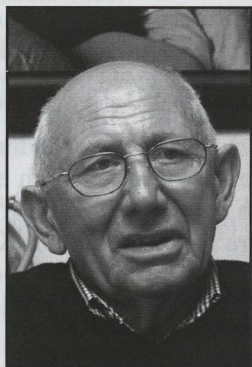
- 1 Nationale dag van de
Zeevisserij in Harlingen
- 1-3 Visserijdagen Den Oever

Een generatie komt... en een generatie gaat

We vernemen het overlijden van
gewezen visser en reder Firmin
Vandepitte uit Knokke-Heist. Fir-
min werd geboren op 27 juli 1922
en groeide op in Heist waar hij de
visserijschool volgde en als 14-
jarige knaap beroepsvisser werd.

Hij werd
eigenaar
van het
kustvaar-
tuig Z.477
Alma In
1961 trad
hij in
dienst van
de coöpe-
ratie Hand
in Hand te
Zee-
brugge.

Het Maritiem Instituut voor Maritiem Onderwijs Mercator heeft afscheid genomen van een aantal afgestudeerde leerlingen aan de afdelingen visserij, sleepvaart en baggervvaart. Een gelegenheid voor waarnemende directeur Erwin Kyndt (links op de foto) om zijn supergemotiveerd lerarenteam en leerlingenbegeleiders te bedanken voor de goede samenwerking. *"Het MIGO is een goede school met gelijke kansen voor iedereen en goede resultaten"*, zei de directeur die terugkeert naar de klaslokalen. Gewezen directeur Jan Denys neemt na twee jaar detachering als adviseur op het kabinet van federaal minister Renaat Landuyt zijn directeursambt op 1 juli weer op. Er komt nieuw bloed in de visserij. Keith Vanhee, Jens Vlietinck en Sebastien Pieters hebben zopas het 6de jaar technisch dek visserij met goed resultaat afgesloten en kunnen nu beginnen aan een beroepsloopbaan in de sector. Van een paar andere leerlingen uit de afdeling motoren en het beroepsonderwijs is nog niet helemaal duidelijk of zij voor de visserij gaan.

Voor leraar Roger Vantorre was de dag van de proclamatie tevens zijn laatste werkdag. Precies op zijn 60ste verjaardag nam hij afscheid van het visserijonderwijs. Roger Vantorre (uiterst rechts op de foto) heeft 21 jaar in de visserij gevaren (1962-83) en stond daarna 24 jaar in het visserijonderwijs, waarvan de langste tijd in Heist. Door de sluiting van de Heistse visserijschool was hij de laatste twee jaar aan het MIGO in Oostende verbonden. (gw)

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluikaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 201 89 70
Fax : 03/ 201 89 71

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/ 33 96 00
Fax: 059/ 33 96 01

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten -
man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac,
Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (0475 25 88 02.

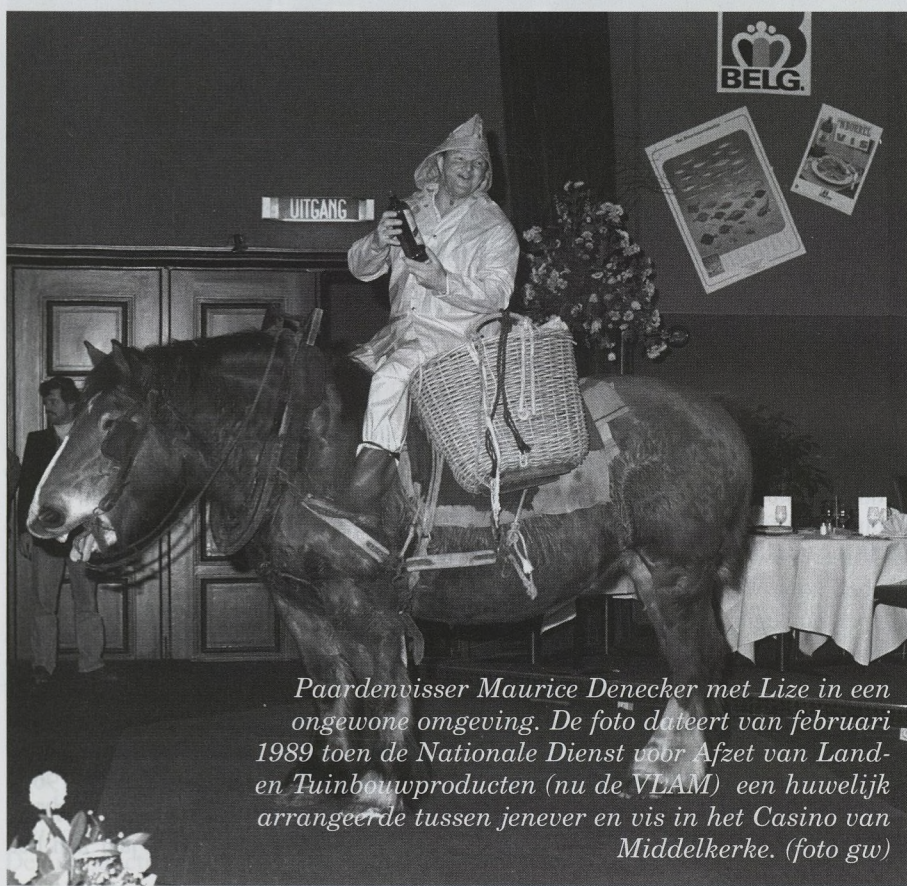
Oostduinkerke koestert zijn paardenvissers

De Orde van de Paardenvisser vierde op 18 mei het 40-jarige bestaan van de vereniging. Grote verdienste van de orde is dat ze de Oostduinkerke paardenvissers in binnen- en buitenland bekend maakte. Alhoewel geen enkele paardenvisser opgenomen is in de orde, steunt de vereniging de garnalvissers. De opbrengst van een aantal activiteiten wordt geschonken aan de vissers om er hun dieren mee te onderhouden en nieuw materiaal mee te kopen. De Orde

van de Paardenvisser heeft tal van bekende personen opgenomen. De jongste ambassadeur in de rij is topkok Frank Fol van het gerenommeerde Leuvense restaurant Sire Pynnock.

De folklore rond de paardenvissers is uniek en de oorsprong van het vissen met paarden gaat ver in de geschiedenis terug. Koksijde heeft van oudsher het monopolie op de visserij te paard en dat gaat ver in de geschiedenis terug. Ook de oudste getuigenissen van

midden de jaren 1500 wijzen in die richting en houden verband met de aanwezigheid van de Duinenabdij. Er was toen al sprake van twee seyneperden die de seyne voortsleepten, waarbij seyne staat voor een groot sleepnet. In 1785 vond de Oostenrijkse keizer Jozef II het nodig om het gebruik van sleepnetten op het strand te verbieden ter bescherming van de zeevisserij. De smeekbede van enkele honderden arme vissersgezinnen uit Adinkerke, Oostduinkerke en Koksijde vonden geen genade in de ogen van de keizer. Rond 1820 werd het garnalvissen te paard weer toegelaten. Maar vooral na de teloorgang van de IJslanvisserij omstreeks 1905 kende het vissen te paard een opleving. Veel vissers schakelden over op landbouw en namen er deze vorm van strandvisserij bij. Voor de eerste wereldoorlog waren er aan de Westkust een dertigtal paardenvissers actief. In 1925 telde men tussen Nieuwpoort en de Panne 46 paardenvissers, maar ook muilezels die door de geallieerden werden achtergelaten visten op garnaal die in De Panne 'gemijnd' werd voor de deur van herberg St.-Antoine. Tussen beide oorlogen verminderden de vangsten en kwam er een einde aan die traditie (1933). De paardenvissers in De Panne en Koksijde hielden het een voor een voor bekeken tot er uiteindelijk enkel nog in Oostduinkerke paardenvissers te vinden waren.

Paardenvisser Maurice Denecker met Lize in een ongewone omgeving. De foto dateert van februari 1989 toen de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten (nu de VLAM) een huwelijk arrangeerde tussen jenever en vis in het Casino van Middelkerke. (foto gw)

Alle industriële en scheepsherstellingen

— mekaniek en plaatwerk

H. Baelskaai 22, 8400 Oostende

Tel. 059 33 22 15

Fax: 059 33 01 55

GSM Johan (0477) 31 54 15

GSM Ludo (0477) 33 54 35

**BEMA
DOET
HET!**

De Belgische visserijvloot (31)

Samenstelling: Guido Walters en Louis Vande Castele.

B.462 Vidar

Lengte: 37,81 m.
Breedte: 8,56 m.
Tonnage: 385 bt
Bouwjaar: 2000
Werk: De Graeve, Zeebrugge
Motor: MaK (2000)
Vermogen: 1.176 kW
Uitrusting: boomkorvisserij
Eigenaar:
NV Shannon, 8380 Lissewege
(2000)
NV Shannon, 8000 Brigge (2003)
NV Shannon, 8300 Knokke-Heist
(2004)

COPYRIGHT DirkVz

Z.474 Hessel Sr.

(ex-Z.474 Limanda)
Lengte: 23,93 m.
Breedte: 6,45 m.
Tonnage: 130 bt
Bouwjaar: 1994
Werk: West-Vlaamse
Scheepswerve, Oostkamp (casco)
en Zeebrugse Scheepswerven,
Zeebrugge
Motor: Mitsubishi (2000)
Vermogen: 220 kW
Uitrusting: boomkorvisserij
Z.474 Limanda:
Eigenaar: NV Argo, 8301 Knokke-
Heist
(gezonken op 15.09.97 en gebor-
gen)
Z.474 Hessel Sr:
NV Argo, 8301 Knokke-Heist (1998)

COPYRIGHT gw

Z.483 Jasmine

Lengte: 37,81 m.
Breedte: 8,56 m.
Tonnage: 385 bt
Bouwjaar: 2001
Werk: De Graeve, Zeebrugge
Motor: Wärtsilä NSD (2000)
Vermogen: 1.041 kW
Uitrusting: boomkorvisserij
Eigenaar
NV Rederij Nathalie, 8301 Knokke-
Heist

COPYRIGHT gw

Konjunktuur

Bestaat er een bedrijf dat zo wisselvallig is als dit van de zeevisserij? Mede door het feit dat de vis voor de meesten geen gewoon voedsel is en dat de visvangst niet kan voorspeld of bepaald worden, is de ganse siklus, van producent tot en met detaillant, die de vis doorloopt uiterst grillig en gevoelig.

Een verandering in de weergesteldheid: te warm of te koud, kan de afname beïnvloeden, de prijs van andere produkten: eieren, kaas en andere bepalen in veel gevallen deze van de vis. De produktie zelf hangt van talrijke factoren af: weergesteldheid, temperatuur, wind en stroom, overbevissing, noem ze maar alle op. De uitbatingskosten van de ganse keten hangen wel nauw samen met de algemene economische toestand van het land, maar het produkt zelf volgt zijn eigen koppige gang buiten deze algemene lijn. Het is bijvoorbeeld praktisch onmogelijk door groter produktie de stijging van de kostprijzen te compenseren. Bovendien brengt verhoging van de aanvoer noodzakelijk een prijsverlaging mee die boven de verhouding tegenover de vermeerde vangst staat.

Dergelijke invloeden komen niet plots en onverwacht, ze volgen een algemene tendens. Wel kan af en toe een lichte verbetering optreden of een diepere inzinking dan normaal. Maar in grote

trekken gaat het langzaam bergop of bergaf, al naargelang de konjunkturperiode. En deze konjunkturperiode loopt ook niet over één jaar, noch over een paar jaar, maar over een serie jaren die moeilijk van te voren kan bepaald worden.

Terecht deelt prof. Rollefson zijn overzicht over het verloop der visserij in Noorwegen tijdens de afgelopen halve eeuw (deze studie werd volledig overgenomen in het Visserijblad) in periodes van tien jaar in en zoekt hij voor iedere periode de algemene richting vast te stellen, samen met de typisch kenmerken. Maar het blijven altijd vaststellingen over wat er gebeurd is, voorspellingen, zelfs voorzichtig, zijn zo moeilijk in de nog jonge economische wetenschap die zich bovendien pas sinds enkele jaren ook aan de zeevisserij gaan interesseren. Het is mijn persoonlijke mening dat de methode van prof. Rollefson: de siklus in mathematische periodes in te delen eveneens moeilijk aanvaardbaar is. Een algemene richting in de toekomst is geen rekenkundig vraagstuk, noch verloopt volgens een of andere wiskundige formule.

Aldus zal men gemakkelijk kunnen vaststellen dat een periode van inzinking of van opgang veel langer of veel korter kan duren dan tien jaar, al naargelang de invloeden van binnen het bedrijf zelf en de tendens die van buiten uit komt.

Het verloop van de huidige naoorlogse siklus is hiervan een bewijs te meer. We hebben geen opgang gekend, wel zijn we vertrokken van een hoogkonjunktuur, kort na de bevrij-

ding, toen we praktisch het enige land waren dat zijn visserijvloot kon heropbouwen en er over gans Europa een tekort aan voedsel was, de visstapel in de Noordzee was bovendien – na een rustperiode van meer dan vijf jaar – buitengewoon sterk aangegroeid. Er zijn een paar jaren geweest van goede verdienste – die paar jaren vormden een uitzondering en lagen niet in de lijn van de algemene gang van het bedrijf – en men is zo onverstandig geweest te denken: het ogenblik is daar om te bouwen voor de toekomst. Wat het geworden is, heeft 1947 en 1948 bewezen. De drastische vermindering van de hoogzeevloot na 1948 is een normaal gevolg geweest van het voorafgaande overdreven optimisme. De sterke vermindering van de invoer is een noodzakelijke maatregel geweest om de ondergang tegen te houden, niet om deze af te wentelen.

En in deze tien jaar zijn we langzaam, maar zeker, de berg af gegaan, met af en toe een kleine opflakkering, die geen reden mocht gewest zijn tot denken: nu is de toestand eindelijk gekeerd.

Wanneer we bijna tien jaar later, opnieuw in een put staan, dan moeten we niet denken dat we bijna even ver staan als in 1948, neen, we staan veel verder. We staan misschien op de bodem en morgen gaat het opnieuw bergop; Niemand kan dit voorspellen en deze twijfel is geen aanleiding tot optimisme.

Dat een dergelijk verschijnsel normaal is, mag eveneens geen aanleiding geven tot mohamedaanse onverschilligheid: het is zo en we kunnen er niets aan

doen. Integendeel. Meer dan ooit blijven maatregelen gewenst om de scherpe kanten af te ronden, om de toekomst voor te bereiden, het bedrijf in stand te houden en de gemaakte fouten te herstellen.

Het is bijvoorbeeld een grote fout geweest gedurende een korte periode van opflakkering, de nieuwbouw en uitbreiding boven het redelijke aan te moedigen.

De houding die Frankrijk voor het ogenblik inneemt is gezond te noemen. Men kan opwerpen dat dit land zijn beloften niet naleeft, maar deze beloften werden gedaan gedurende perioden dat het veel beter ging en een algemene reden tot optimisme gangbaar was; De ontwikkelingsgang heeft bewezen dat dit optimisme weinig gewettigd was en hieruit worden de nodige konklusies getrokken. De partners worden er wel door getroffen, maar men moet durven kiezen tussen het welzijn van het eigen land en de voordelen die men aan een partner schenkt.

Het is daarom nog niet noodzakelijk zo drastisch op te treden als dit in Frankrijk gedaan wordt. Er zijn andere maatregelen mogelijk.

Het bedrijf zelf kan niets doen tegen de onafwendbare depressie die opkomt. Men kan de regen niet tegenhouden, wel een regenscherm openen om niet nat te worden.

Daarom is in de eerste plaats een visserijbeleid noodzakelijk dat behoudt tegen al te diepe inzinkingen en overdreven optimisme in tijden van tijdelijke of langdurige voorspoed intoomt.

Het is noodzakelijk in de eerste plaats het produkt vis meer en meer in te burgeren, vis tot een normale behoefte van de doorsneebruiker te maken. Alle andere maatregelen zijn hulpmiddelen, wel noodzakelijk om aan de moeilijkheden van het ogenblik te weerstaan en te blijven

bestaan want visserij is en blijft noodzaak.

Maar in goed of kwaad moet het visserijbedrijf kunnen rekenen op een afzet die in verhouding staat tot de mogelijkheden en daarom moet deze afzet gezocht worden daar waar men zeker is die altijd terug te vinden: binnen de eigen landsgrenzen, of ook wel in een Verenigd Europa, maar dan in een Verenigd Europa waar men kan blijven op rekenen.

J.H.K.

Z.551 Johan-Ronny gedoopt

— Zondag 14 juli 1957 werd de nieuwe Z.551 Johan-Ronny in Zeebrugge gedoopt. Het stalen vaartuig van Cesar Amys, Marcel Pieters en Daniël Van Ryckegem uit Heist werd gebouwd op de scheepswerf Bocher in Zeebrugge. Het meet 17,43 m. en heeft een zescylinder van Bohn & Kähler aan boord (150 pk). De eerste

HET GEBEURDE

50

Redactie: Guido Walters

JAAR GELEDEN

Deze maandelijkse rubriek is gebaseerd op HVB van 1957.

bemanningsbestand uit Frans Cattoor (schipper), Cesar Amys (motorist), René Couwyzer en Alfons Hiel.

Z.428 Deo Gratias te water

— Op de scheepswerf Bocher ging het stalen casco van de Z.428 Deo Gratias (20 m.) op 20 juli 1957 te water. Opdrachtgevers voor het nieuwe vaartuig zijn Hilaire Van Fleteren en Georges Derudder.

BELGISCH CONGO

Koloniale Maatschappij werft aan : Gepatenteerde schippers van de Rijn, officieren ter kustvaart.

Leeftijdgrens : 23-35 jaar.

Uitgebreid aanbod met pasfoto zenden aan «S.O.».

Office de Publicité, 16, Marcqstraat, Brussel.

5501V

REDERS,

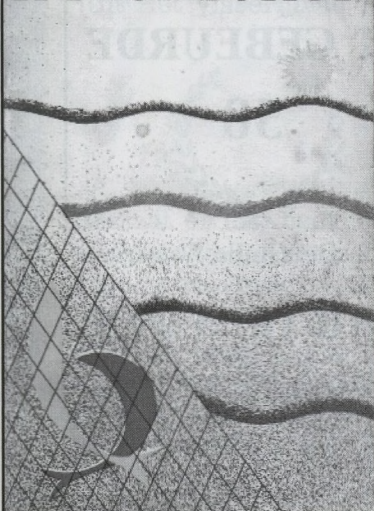
Voor uw garen en netten in

NYLON

wend U tot

S. C. A. P.

H. BAELSKAAL, 27 — Tel. 729.51

DE REDACTIE VAN HVB krijgt nogal wat oud papier toegestuurd. Wie een oud exemplaar van ons blad op zolder vindt, een boekje over de visserij ontdekt of een foto uit de oude doos opgraaft... doet nogal eens de moeite ons dat te bezorgen. Maar wat doen wij dan met dat oud papier? Wel, we maken een rubriek waarin we het kwijt kunnen. Deze keer vonden we inspiratie in het in 1936 gepubliceerde 'Le littoral belge', een vijftig bladzijden tellende programmaprochure van de N.I.R., een verre voorganger van de VRT.

OP 24 AUGUSTUS 1936 organiseerde de Belgische radio NIR/INR een 'Dag van de Kust'. Drie concerten moesten die dag de nodige luister geven. Een ervan vond plaats in het casino van Knokke, een andere in het kursaal van Oostende en een derde ging door in de Thé Royal op de Zeedijk van De Panne. De opbrengst was telkens bestemd voor goede werken. Zo weten we dat de recette in het kursaal geschonken werd aan het 'Werk der Kom Melk voor de kinderen der officiele en vrije scholen van de stad Oostende'. De Franstalige poot (INR) van de Belgische radio liet de uitzending van deze concerten voorafgaan door drie inleidingen over de Belgische kust, die twee dagen ervoor werden uitgezonden. De brochure die voor ons ligt bevat de teksten van deze causerieën, waarin het landschap, het toerisme en de geschiedenis van de kuststreek met veel Franse wel sprekendheid bezongen worden.

Veel valt er voor ons echter niet uit te leren. Maar ons oog blijft wel hangen aan een van de foto's (zie boven) die erin afgedrukt worden, zonder dat de tekst er verder naar verwijst. Daarop

Dat het verduidig is dat zei men destijds van papier

(behalve in Nederland, daar zei men dat het geduldig is)

wordt een beeld afgedrukt van De Panne of, beter gezegd, van De Panne zoals het er had kunnen uitzien indien...

Het onderschrift bij de afbeelding leert ons inderdaad dat het een 'project' betreft dat in 1845 uitgetekend werd. We zien links boven een toeristisch gedeelte waar in zee gezwommen wordt, rechts boven wordt een hippodroom uitgetekend en vooraan zien we een vissershaven waarin dus zelfs stoomboten ('port de navigation à vapeur!') hun toevlucht kunnen vinden.

Of er van heel het project *iets* gerealiseerd werd is voor ons onduidelijk, want daarvoor schiet onze historische kennis van De Panne te kort. We dachten evenwel zeker te weten dat de haven er *niet* gekomen is, want de talrijke volkskundigen die zich over de visserij buigen hebben ons altijd al geleerd dat de vissers van De Panne hun vaartuigen op het strand plachten te slepen en dat ze uiteindelijk naar Nieuwpoort en naar Oostende moesten uitwijken omdat daar wél een haven was. Maar had De Panne dan helemaal géén haven? We twijfelen nu toch wel een beetje. In '150 jaar visserijbeheer 1830-1980' van wijlen Pierre Hovart lezen we op p. 18: 'Rond de eeuwwisseling was De Panne de tweede grootste haven van de kust.' Hoozo? Dus toch een haven? Of bedoelt Hovart gewoon dat De Panne de tweede grootste vissersgemeenschap van de kust had en gebruikt hij verkeerdelijk het woordje 'haven'?

Onze onzekerheid wordt nog groter als we ook nog de daarop volgende paragraaf lezen: 'Het is dan ook niet verwonderlijk dat aan de (uit)bouw van een haven werd gedacht.'

Hovart haalt zijn wetenschap uit de 'Parlementaire Handelingen van de Kamer' van 28 mei 1889. Dat is 44 jaar nadat de door ons hierboven afgedrukte tekening het licht zag. Was er tussen 1845 en 1889 in De Panne al een begin van werk gemaakt van wat we als 'een haven' kunnen omschrijven?

De term '(uit)bouw' die Hovart gebruikt is immers verwarrend. Had er gewoon 'uitbouw' gestaan dan konden we ervan uitgaan dat er al een (begin van) haven was en dat er gedacht werd aan een verdere uitbouw ervan. Had Hovart 'bouw' geschreven dan konden we er zeker van zijn dat het over een nieuw complex ging. Maar wat betekent '(uit)bouw'?

In afwachting dat een lezer ons de juiste toedracht meldt, gaan we ervan uit dat er in De Panne géén haven was. We worden daarin gesterkt door het lied 'Voor de schuilhaven' van ene Henri Bidi die op de tonen van De Vlaamse Leeuw zingt: 'Over een tijd van jaren / Visschers van De Pann' / Kwamen zij u beloven / Dat gij zoudt bekomen / Eene schuilhaven geprezen / Tot uwen onderstand (...)' . De volgende strofe echter leert ons dat er niets van in huis kwam: 'Die tijd is nu verdwenen / Wij zien nog niemendal (...)' (*).

(* geciteerd in Hovart P. '150 jaar visserijbeheer 1830-1980', p.19.

boekbesprekingen

frank neyts

Jaarboek visserij 2007

Het nieuwe 'Jaarboek voor de visserij' is uit. Het naslagwerk voor de sector, meer dan 600 bladzijden dik, bevat alle gegevens over de Nederlandse en Belgische visserijvloot, adressenlijsten, opleidingen, overheidsdiensten en andere gerubriceerde informatie. Het bevat ook een uitgebreide lijst met Satcom- en telefoonnummers van vissersvaartuigen en meer dan 800 foto's. Bij het jaarboek zit opnieuw een versie op CD-rom waarop alle informatie uit het gedrukte boek ook digitaal beschikbaar is.

Het Jaarboek 2007 is een uitgave van Visserijnieuws BV en kost 50,95 € (verzendingkosten inbegrepen) te storten op rek. 280-058065-60 van Fortis Bank met vermelding 'Visserij Jaarboek 2007'.

Fotoboek

Een foto zegt soms meer dan een volledig boek. Sommige ervaringen kunnen niet met woorden worden weergegeven, een foto komt ons hier vaak ter hulp. Het prachtige fotoboek "Trafalgar 200 Through the Lens. Queen Elizabeth II 80th Birthday Edition" van DP Kilfeather is hier het sprekende bewijs van. Het boek is een privé-uitgave van de freelance fotograaf en is een verzameling van stuk voor stuk unieke foto's van de vlootparade gehouden voor de Britse Zuidkust naar aanleiding van de 200ste verjaardag van de Battle of Trafalgar. Het boek biedt niet alleen een magnifiek beeld van de festiviteiten die rond de vlootparade werden gehouden, menig foto biedt de gelegenheid om oorlogsschepen die onze wateren niet dagelijks bevaren in close-up te zien. Maar het waren niet alleen de schepen die bij de parade centraal stonden, ook de mensen aan boord werden in het boek op de voorgrond gebracht.

"Trafalgar 200 Through the Lens" (ISBN 0-9553004-0-1) telt 173 pagina's. Het boek kost £29,50 (plus P&P) en is enkel te krijgen bij de auteur, DP Kilfeather, 5 West Mead, East Preston, West Sussex, BN16 2SL, UK. Tel. +44.1903.775.748. E-mail: des@deskilfeather.com. Zonder twijfel een aanrader.

Mijnneveger wordt museum "Hr.Ms. Abraham Crijnsen. Van mijnneveger tot museumschip" is een recente uitgave van de Nederlandse Uitgeverij Aprilis. Het boekje werd samengesteld door R.E. van Holst Pellekaan. Weinig schepen hebben zo'n heroïsch verleden als de mijnneveger 'Hr.Ms.

Abraham Crijnsen'. Velen kennen het verhaal van de spectaculaire ontsnapping uit Nederlands-Indië in maart 1942. Gecamoufleerd als tropisch eiland misleidde het vaartuig de Japanse patrouilles en bereikte veilig Geraldton op de Westkust van Australië. De auteur brengt echter veel meer. Hij volgt het schip vanaf de kiellegging in 1936 tot aan het moment van afmeren aan de kade bij het Marinemuseum in Den Helder bijna zeventig jaar later. De levensloop van de mijnneveger kent veel raakvlakken met belangrijke episodes uit de Nederlandse geschiedenis. De lezer vaart mee naar de Oost, beleeft de ontsnapping naar Australië, konvoieert koopvaardij schepen tijdens WOII en patrouilleert in Indische wateren, voorwaar een boeiend relaas.

"Hr.Ms. Abraham Crijnsen" (ISBN 9-789059-941113) telt 72 pagina's en kost 19,95 euro. Aankopen kan via de boekhandel. In België wordt het verdeeld door Agora Uitgeverscentrum. Aalst/Erembodegem. Tel. 053 / 76.72.26. Fax 053/78.26.91. E-mail: info@agorabooks.com.

Holland-Amerika Lijn

"Holland-Amerika Lijn. Schepen van 'De Lijn' in beeld", dat is de titel van een prachtig boek dat recent verscheen bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers.

De legendarische rederij spreekt nog steeds tot de verbeelding van velen. Maritiem kunstenaar Ronald van Rixxoort en auteur Nico Guns stelden een kleurrijk overzicht samen van veertig markante vracht- en passagiersschepen van de Holland-Amerika Lijn (HAL). De HAL begon als lijndienst voor goederen en passagiers tussen R'dam en New York, maar weldra werd het lijnennet uitgebreid. Miljoenen Europese gelukszoekers verzamelden zich op de Rotterdamse Wilhelminakade om daar vandaan te emigreren. De rederij vervoerde bovendien talloze zakenlieden en een kleine miljard ton lading naar de meest uiteenlopende bestemmingen. Na de opkomst van het vliegtuig als transatlantisch vervoermiddel legde 'De Lijn' zich steeds meer toe op cruises, hetgeen ternauwernood de redding van

de maatschappij betekende. De onderneming ging weliswaar over in Amerikaanse handen, maar behield tot op vandaag veel van haar Nederlandse identiteit. De moderne cruiseschepen van de HAL worden nog steeds vernoemd naar vroegere schepen van de rederij. Ze varen onder Nederlandse vlag met Nederlandse koopvaardij-officieren en Rotterdam is hun thuishaven. De interieurs worden door Nederlandse architecten en kunstenaars ingericht. "Holland-Amerika Lijn" (ISBN 90.5730.460.0) telt 95 pagina's en werd rijklijk geïllustreerd, als hardback in 'landscape'-formaat uitgegeven. Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers. Postbus 4159. 7200BD Zutphen. Tel. +32(0)575.510522. Fax +31(0)575.542289.

Duikboten

Bij de Nederlandse Uitgeverij Aprilis verscheen onlangs "Onderzeeboten", een uitgave in samenwerking met het Marinemuseum Den Helder. Het boek werd uitgegeven naar aanleiding van een tentoonstelling over honderd jaar Onderzeedienst bij de Koninklijke Marine. Harry de Bles, Graddy Boven en Leon Homburg tekenden voor de tekst, Jack Staller verzorgde de illustraties.

Het boek laat zien hoe de onderzeeboot zich van een primitief vaartuig ontwikkelt tot een geducht en geavanceerd aanvalswapen. In 325 voor Christus laat Alexander de Grote zich enkele ogenblikken in een glazen ton onder water zakken om naar een walvis te kijken. Uitvindingen en prototypes van onder anderen Leonardo da Vinci, Cornelis Drebbel en John Philip Holland volgen daarna. Alle pioniers hebben dezelfde wens: het bedenken of produceren van de perfecte onderzeeboot.

Anno 2007 leveren Nederlandse onderzeeboten, vaak in het geheim, nog steeds een waardevolle bijdrage aan militaire missies. Dit boek maakt die 'onzichtbare' bijdrage zichtbaar.

"Onderzeeboten" (ISBN 9-789059-941304) telt 132 pagina's en kost 19,95 euro. Aankopen kan via de boekhandel. In België wordt het verdeeld door Agora Uitgeverscentrum. Aalst/Erembodegem. Tel. 053/76.72.26. Fax 053/78.26.91. E-mail: info@agorabooks.com.

N.V. WILLEMS

Recuperatiebedrijf

Oude metalen en containerdienst

Kalsijdeweg 3, 8470 Gistel (Snaaskerke)

Tel (059) 51 44 66

Container nodig?
Bel 059 / 51 44 66

*'De Haring die men ving en kon niet lange duuren,
En scheen maer kost te sijn voor onse nagebuuren:
Want soo men desen visch hout weynig dagen lanck.
Soo word hy gansch onnut en is maer enkel stanck.
Maar Beuckels heeft voor eerst den haring leeren kaaken.'*
Jacob Cats, 1659.

Wie het haringkaken uitgevonden heeft

WIE IN ZEEUWS Vlaanderen het plaatsje Biervliet bezoekt, ziet al vlug dat het een roemrijk vissersverleden achter zich liggen heeft. Op het marktplein staat het standbeeld van Willem Beukelszoon die, naar men al te graag aanneemt, het haringkaken uitgevonden heeft. Daarmee zou hij aan de basis liggen van de vandaag nog steeds roemrijke Nederlandse haringindustrie

VOORAFGAAND AAN HET kaken schijnt men haring ongekaakt te hebben gezouten en verpakt in tonnen. Dit heeft mogelijk bijgedragen tot de onjuiste aanname dat gezouten haring *dús* gekaakte haring zou zijn. Dit zouten van haring, zonder haar voorafgaand te hebben gekaakt, werd het 'sturen' genoemd.

Bij het haringkaken worden het hart, de kieuwen en de darmen van de (nog niet geslachtsrijpe) haring verwijderd, waarna de vis in een houten ton met zout wordt bewaard. Op deze manier kan de vis langer bewaard worden en makkelijker vervoerd. De alveesklier verwijderd men niet. Enzymen uit die alveesklier laten de haring immers 'rijpen'.

De bekende Hollandse nieuwe (1) wordt van mei t/m juni gevangen; dit is de periode waarin de haring op zijn vetst is. De alveesklier is groot genoeg en bevat voldoende enzymen om de haring goed te laten rijpen; door haar meer of minder te zouten wordt de snelheid van het rijpingsproces geregeld. Het gebruik van meer zout vertraagt het proces.

Vermeende uitvinders

Bij het moment waarop men is overgegaan op het kaken van haring past de naam van de 'uitvinder' Willem Beukelszoon († rond 1396). Zoveel is duidelijk dat men het kaken in de loop van de 14de eeuw is gaan toepassen, althans in onze gewesten. Willem Beukelszoon was een Vlaamse (2) visser. Hij wordt

beschouwd als de uitvinder van het haringkaken. Beukelszoon zou zijn 'uitvinding' rond 1380 te Biervliet, in Zeeuws-Vlaanderen, gerealiseerd hebben. Aan de kust zijn er echter die beweren dat ze in Nieuwpoort en Oostende ook al deze manier van zouten kenden. Zo zou ook de Oostendenaar Jacob Kien in aanmerking komen om de eretitel te dragen. Beukelszoon of Kien? Geen van beiden, zo blijkt uit archeologisch (3) onderzoek.

Opgegraven vissersdorp

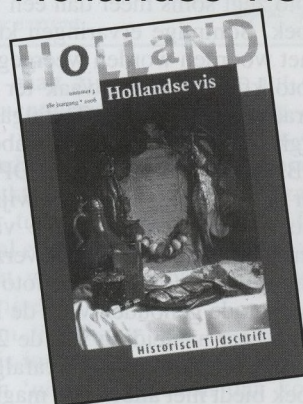
In 1994 werden in Denemarken de 12de-eeuwse resten van een vissersdorp opgegraven. Daarbij zaten beenderen van 1150 haringen. Onderzoek toonde aan dat slechts een deel van verschillende typen botten aanwezig was: alleen botten van de achterkant van de kop. Daaruit blijkt dat het vissersdorp zich gespecialiseerd had in het kaken van haringen. Wat is teruggevonden is de afval van deze activiteit. Van de rest van de haringen werd geen spoor terug gevonden, wegens naar elders verhandeld.

Daarmee wordt bewezen dat de inwoners van dat Deense vissersdorp de techniek van het haringkaken al in de 12de eeuw onder de knie hadden, dus meer dan twee eeuwen voor Beukelszoon (en Kien) dat hier introduceerden. Men gaat er dan ook vanuit dat de techniek waarschijnlijk van de Scandinaviërs is overgenomen. In de 14de eeuw was hier inderdaad een aanzienlijke invoer van haring uit o.a. Schonen (thans

Zweden, toentertijd Denemarken). Dat men daardoor in de Nederlanden kennis maakte met deze in wezen simpele techniek ligt voor de hand.

De Deense vondsten wijzen de aanspraken van Beukelszoon en Kien natuurlijk naar het rijk der fabelen. Maar Willem Beukelszoon hield er in Biervliet in elk geval een gebrandschilderd glasraam en een standbeeld (foto's op volgende blz.) aan over en aan de Vlaamse kust lopen er een paar rond die hetzelfde willen doen voor Jacob Kien. Zo bijvoorbeeld Roland Desnerck, auteur

Hollandse vis

Veel van wat we in het artikel schrijven halen we uit *Hollandse vis*, een themanummer van het *Historisch tijdschrift Holland* (38ste jaargang, 3/2006), ISBN 90-70403-55-2 van de Historische Vereniging Holland. Kost: 15 euro.

In dat themanummer wordt onderzocht in hoeverre vis ook in vroeger eeuwen belangrijk was voor de identiteit van de Hollanders. Er staan bijdragen in die vertrekken vanuit het perspectief van de kunstgeschiedenis, dierarcheologie, wetenschaps- en verzamelgeschiedenis, de geschiedenis van feesten & rituelen en de muziekgeschiedenis. Een aanrader voor de adepten van de maritieme cultuur!

Meer info bij Uitgeverij Verloren, postbus 1741 te NL-1211 JA Hilversum.

Website: www.verloren.nl.

Mailen kan naar info@verloren.nl.

Foto: members.home.nl

van o.a. het Oostends woordenboek: 'Ooit heb ik eens een Oostendse schepen van cultuur gevraagd of de stad er misschien kon aan denken op de dijk een standbeeld van Jacob Kien te plaatsen. Omdat we niet weten hoe die eruit heeft gezien opperde ik toen dat er voor de gelaatstreken kon uitgegaan kon worden van de resultante uit honderd echte Oostendse "vroetn" ofte "tote-

méntr". Zo'n gemiddelde gezicht dat door een of ander wonderbaarlijk computerprogramma samengesteld kan worden'. Ook reder Willy Versluys denkt in die richting: 'In functie van mijn project "Maritieme promenade Oosteroever" had ik daar wel graag aandacht aan besteed, bijvoorbeeld door een muurschilderij, gedenkplaat, of iets degelijks. Waarom zouden wij minder chauvinistisch zijn dan de Nederlanders?' Niet geheel ten onrechte, zo leren ons Lauwerier & Laarman, auteurs die in het Historisch Tijdschrift Holland (zie kader), een stuk gepleegd hebben over 'Hollandse Nieuwe en de mythe van Willem Beukelszoon'; want 'ook mythen mogen gekoesterd worden. Cultuurgoed bestaat behalve uit feitelijkheden ook uit mythen en verhalen die een rol hebben gespeeld bij het definiëren van een eigen identiteit.' (fv)

(1) De naam 'maatjesharing' (in het Duits verbasterd tot: 'matjes') is, naar men veronderstelt, afgeleid van 'maagdenharing'. Hierbij is de aanduiding 'maagdelijk' wellicht te relateren aan de nog jonge leeftijd van de bedoelde haring waarin zich nog geen hom of kuit heeft ontwikkeld.

(2) De Braakman was een inham van de Schelde die tot

in Biervliet, Hoek, Philippine en Boekhoute reikte. Langs deze Scheldearm ontstonden dan ook vissershavens. De nu Zeeuws-Vlaamse stad Biervliet behoorde (net als Hoek en Philippine) in de middeleeuwen tot het graafschap Vlaanderen.

(3) Archeologie is de wetenschap die materiële overblijfselen uit het verleden bestudeert. De archeologie kent een praktische kant (veldwerk; het verrichten van opgravingen) en een theoretische kant: analyse, datering en conservering van het vondstmateriaal, het op grond van vondsten opstellen, verbeteren, bevestigen of verwerpen van theorieën.

Foto: www.glasinloodnet.nl

VISMIJN OOSTENDE

Wegtransport
Scheepstransport
Spoortransport
Luchttransport

van Noord- tot Zuid Europa
ferrydiensten over het Kanaal
op internationaal net
met de nabije luchthaven

YOUR GATEWAY TO EUROPE

EVO (Exploitatie Vismijn Oostende) richt zich vooral naar een kwaliteitsmarkt:

gekoelde opslagplaatsen, automatisch sorteren, ondersteuning koeltransporten, vlugge distributie, elektronisch veilen op verschillende veilingen en thuis kopen zijn onze troeven voor uw kwaliteit

Voor meer inlichtingen : Administratie Vismijn Oostende :

Tel.: 059/32.34.12 - 059/33.90.90 - 059/33.90.99 - Fax : 059/32.05.82

e-mail : info@vismijnoostende.be

Permanentie info aanlandingen : Tel. : 059/51.86.34

De citaten
'Het is echter duidelijk dat initiatieven in verband met instroom [van nieuwe vissers in de sector] over een langere termijn lopen, als ze al enigszins succesvol zullen zijn.'

Emiel Brouckaert in de Rederscentrale, juni 2007

'Het Kotteroverleg (gezamenlijke PO's in Nederland) heeft vorige maand besloten om aan een eigen duurzaamheidslabel te werken (...) Hiervoor zal een gedragscode worden ontwikkeld, en vissers tekennen ervoor dat ze die netjes naleven.'

Visseijnieuws, 15 juni 2007

'Als o.a. voormalig directeur van de Rederscentrale, visserij-inspecteur bij de EU-commissie, secretaris-generaal bij de EU Advisory Committee on Fisheries en Aquaculture en secretaris van de Europese producentenorganisatie beschikt hij over voldoende referenties om deze functie op een voortreffelijke manier te volbrengen in het belang van de ganse sector.'

Ivan Victor (over de aanstelling van Luc Corbisier als permanente SDVO-vertegenwoordiger binnen de Europese regionale adviescomités) in Vissen met Visie, mei 2007

'(...) de absolute vrijheid die bemanningsleden genieten aan boord, de kameraadschap onder de bemanningsleden en het werken in een zuivere zee-lucht zijn aspecten die de bovenhand halen op de golvende krachten van de zee.'

Ben Desmyter in de Rederscentrale, juni 2007

'Wie nu onder druk nog niet innovatief bezig is, die gaat straks de boot missen.'

Johan Nooitgedagt in Visserijnieuws, 1 juni 2007

'In ons land worden veel te weinig kinderen geboren. Duitsland moet pensioenaanspraken koppelen aan het aantal kinderen dat men op de wereld zet.'

Hans-Werner Sinn, bekendste econoom van Duitsland

'De start van deze nieuwe structuur binnen het visserijonderwijs wordt nog steeds voorzien voor september 2008.'

Ben Desmyter (over de geplande hervorming van het visserijonderwijs) in de Rederscentrale, juni 2007

'De universiteit van Tilburg en het LEI gaan deze week van start met een project over het imago van de platvisserij bij de Nederlandse burger.'

Visserijnieuws, 15 juni 2007

'Het publiek heeft het recht om de waarheid over de risico's van klimaatverandering te kennen. Daarom hebben journalisten de plicht om in elk geval de waarheid te eerbiedigen, ook wanneer zij vermeende autoriteiten aan het woord laten die wetenschappelijk foute stellingen verkondigen en dus aan desinformatie doen.'

Dirk Barrez en Peter Tom Jones

Vloot van minder dan 100 actieve vaartuigen

De bijgewerkte Officiële Lijst der Belgische vissersvaartuigen van 31.05.2007 telt op papier nog evenveel vaartuigen als bij het begin van het jaar. De lijst bevat evenwel ook de vaartuigen van enkele failliete rederijen (Z.48, Z.402, Z.568), bedrijfsbeëindigingen (O.100, O.536), een gezonken vaartuig (Z.122) en een paar vaartuigen die wellicht binnenkort van de lijst worden afgevoerd. Het aantal actieve vaartuigen ligt daardoor intussen beneden de honderd eenheden.

Veranderingen in de Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen

Toestand 31 mei 2007

Verandering van eigenaar:

O.29 BROODWINNER, eig.: Vanbesien Delfine, Desmit Lode, Desmit Frank, Desmit Lorenzo, Desmit Albert, Desmit John, Desmit Ingrid
Exploitant: Desmit Frank, Schipperstraat 22, 8400 Oostende
Registratie: 21.02.07

O.190 RENILDE, eig.: Vanbesien Delfine, Desmit Lode, Desmit Frank, Desmit Lorenzo, Desmit Albert, Desmit John, Desmit Ingrid

Exploitant: Desmit Frank, Schipperstraat 22, 8400 Oostende
Registratie: 21.02.07

O.536 ZEEVALK, eig.: BVBA Rederij De Viertorre, Vismijn 71, 8400 Oostende
Registratie: 14.03.07

Z.84 ALBRECHT RODENBACH, eig.: BVBA Rederij Roekan, Groenlandstraat 91, 8380 Zeebrugge
Registratie: 22.01.07, zeebrief: 08.05.07

Adresverandering:

N.93 AALSCHOLVER, eig.: BVBA Rederij Aalscholver, Emiel Coppetersstraat 98, 8620 Nieuwpoort
Z.36 Arca, eig.: BVBA Rederij Arca,

Groenlandstraat 91, 8380 Zeebrugge
B.518 DRAKKAR, eig.: NV Drakkar, Grote Moerstraat 69, 8200 Brugge

Geschrapt:

O.100 EMILIE, eig.: BVBA Rederij De Zeebries, Stroombanklaan 30, 8400 Oostende

Geschrapt als vissersvaartuig 21.03.07

Doorhaling registratie:

NOORDHINDER (ex-Z.91), eig.: BVBA Rederij De Noordhinder, Van Hoenackerpad 10, 8310 Knokke-Heist
Doorhaling registratie 07.02.07

ASTERIAS (ex-N.501), eig.: BVBA Zee-Adelt, Wilgenweg 2, 8620 Nieuwpoort

Doorhaling registratie 09.01.97

GEOFFREY-WILLIAM (ex-O.720), eig.: BVBA Saint-Antoine, H. Baelskaai 27, 8400 Oostende

Doorhaling registratie 12.02.07

ZEETRAPPER (ex-Z.307), eig.: NV Van Heyghen Recycling, Scheepzatestraat 9, 9000 Gent

Doorhaling registratie 21.02.07

EMERALD STAR (ex-Z.185), eig.: NV Shamrock Rederij, Weibroekstraat 13, 8301 Knokke-Heist

Doorhaling registratie 08.01.07

Faillissementen

VISHANDEL DE ZEESTER, Oostendestraat 59, 8820 Torhout, kleinhandel in vis, schaal- en weekdieren.

Zaakvoerster Thiel Tina werd op 13 juni 2007 op bekentenis failliet verklaard.

LOBSTER LAND SEAPRODUCTS NV, Mariemontkaai 2, 1080 Brussel, groothandel in diepvries seafoodproducten, failliet verklaard op bekentenis op 11 mei 2007.

CREVITS

import - export - allerlei kettingen en kettingmaten - ankers - herbruikbare materialen - visserijbenodigdheden - rubber bollen en rubber ringen

Marcus Gerardstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050/ 54 48 33
Boomkorstraat 10, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050/ 54 45 85
H. Baelskaai 18, 8400 Oostende. Tel.: 059/ 32 50 13
Telefoneren vanuit Nederland:
09/ 32 50 54 48 33
Fax 050/ 54 79 11

Kris Peeters visserijminister

Chris Peeters,
minister-president en
nieuwe Vlaamse
minister van
Landbouw en
Visserij (foto: gw)

Ex-Unizo-baas Kris Peeters (45) heeft Yves Leterme opgevolgd als Vlaams minister-president en minister van Landbouw (en visserij). Peeters werd drie jaar geleden uit de middenstandsorganisatie weggehaald om Vlaams minister te worden. Hij oefende voordien geen enkel politiek mandaat uit. Dat vormde geen beletsel om een blitzcarrière te maken en in korte tijd een grote bekendheid op te bouwen.

In de herschikte Vlaamse Regering neemt Kris Peeters alle bevoegdheden van Leterme over: landbouw, zeevisserij, institutionele hervormingen duurzame ontwikkeling en plattelandsbeleid. Kris Peeters is licentiaat rechten, werkte als advocaat en fiscaal adviseur bij de Unizo-studiedienst. In 1999 werd hij gedelegeerd bestuurder van Unizo. Vijf jaar later kwam hij in de Vlaamse regering als minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur.

Te Koop

Garnaalschuit Z.582
met visvergunning
(300pk)

Info : 050/ 54 64 74

PURUS

Door Vlaamse vissers gevangen!

Vlaamse Grije Garnaal

Een produkt van de Vlaamse Visserij Vereniging cvba
website : www.vlaamsegarnaal.be
contact: peter.purus@telenet.be

Member of Maintenance Partners N.V.

ETAMO

Bent u ook op zoek naar een betrouwbare partner voor het onderhoud van al uw **turbochargers**? Zoekt u niet verder!

Etamo

Uw Turbo - topper

- * 100% service voor het onderhoud, reinigen en herstellen van turbochargers
- * Alle merken: ABB, Man, Garrett, Napier, KBB, KKK, Holset, ...
- * Levering van wisselstukken

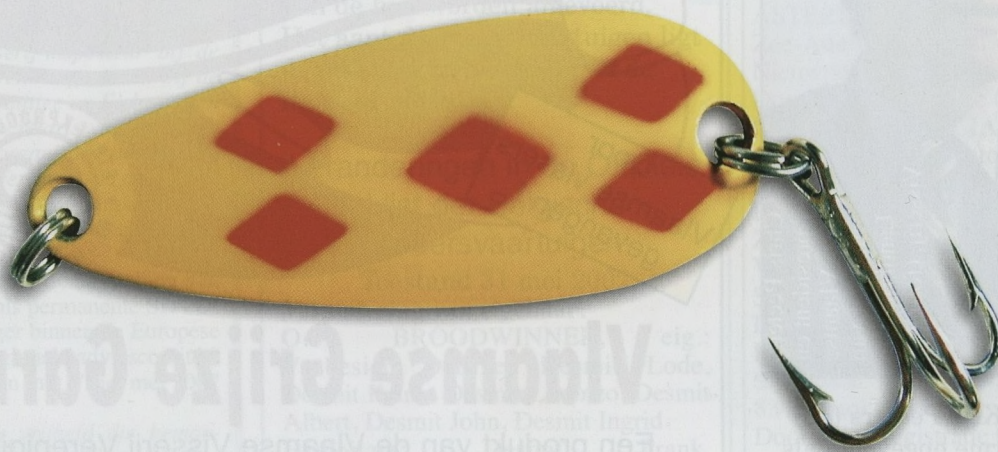
Bent u niet onmiddellijk in de buurt? Geen probleem! Via onze gespecialiseerde mobiele teams garanderen wij een 24-uren dienstverlening aan boord en op de kade in binnen- én buitenland.

Speciale tarieven voor de visserijsector

Contacteer ons snel voor een vrijblijvende offerte!

Etamo nv - T.a.v. Paul Hagens
Vitshoekstraat 6
B-2070 Zwijndrecht
Tel. +32 3 541 71 40
Fax +32 3 542 30 35
GSM +32 495 58 10 67
marineservice@maintenancepartners.com

Iets niet in de haak?

Bel ons voor onderhoud en reparatie van alle ABB Turbochargers

U kunt ons 24 uur per dag, 365 dagen per jaar bereiken voor onderhoud, reparatie en verkoop van originele ABB-onderdelen. Daarbij heeft u de keuze uit nieuwe of gereviseerde onderdelen. ABB Turbocharging, uw adres

voor onderhoud en reparatie van alle ABB Turbochargers!

Neem contact met ons op:

Service: +32 (0)3 - 5443033
Onderdelen: +32 (0)3 - 5443025
24-uurs dienst: +32 (0)3 - 5443030
Fax: +32 (0)3 - 5443020
E-mail: turbo@be.abb.com

ABB Turbocharging
Luithagen Haven 2 / Unit H, 2030
Antwerpen
www.abb.be

Power and productivity
for a better world™

ABB